

Ärende BUN-2023/00001

Beslutsinstans: Barn- och ungdomsnämnden
Ärendets ursprung: Barn- och ungdomsförvaltningen

Delegationsbeslut december 2023

Barn- och ungdomsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Följande beslut, fattade enligt barn- och ungdomsnämndens delegationsbestämmelser, har sammanställts till nämnden för kännedom:

- A: 62–65
- B: 554–590
- C: 636-647
- D: 62

Ärendets beslutsgång

Barn- och ungdomsnämnden

Beslutsunderlag

1. Delegationsrapport för anmälan till BUN 20 december.

Information om beslutet

-

Barn- och ungdomsförvaltningen

Dennis Hjelmström, förvaltningschef
Lotta Liedman, handläggare, nämndsekreterare

Ärende BUN-2023/00009

Beslutsinstans: Barn- och ungdomsnämnden
Ärendets ursprung: Barn- och ungdomsförvaltningen

Anmälningssärenden december 2023

Barn- och ungdomsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Information som inkommer till kommunen och som barn- och ungdomsförvaltningen bedömer vara av vikt att redovisa för nämnden, utgör anmälningssärenden. Anmälningssärenden som är föranmälda till nämndsekreteraren finns i sin helhet tillgängliga under sammanträdet.

1. Beslut i KS 23-11-07 § 293 - Antagande av detaljplan för del av Kvibille 21:1, KS-2019/00430.
2. Domar från Förvaltningsrätten i Göteborg gällande överklagan av skolskjuts: BUN-2023/01067, 2023/01035, 2023/01028, 2023/01107.
3. Beslut om redovisning från Skolverket - Statsbidrag specialpedagogik för lärande för 2022/2023, BUN 2022/00405.
4. Beslut om redovisning från Skolverket - Statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling för 2022, BUN 2021/00729.
5. Beslut i KF 23-11-23 § 149 – Antagande av kommunfullmäktiges åtgärdsplan för klimatanpassning, KS 2023/00247.
6. Beslut i KF 23-11-23 § 151 - *Motion om dubbelbemanning på lektionstid i alla klasser på grundskolan*, KS 2023/00285.
7. Beslut från Barn- och elevombudet – kränkande behandling vid Harplinge förskola, BUN 2023/00904.
8. Beslut om redovisning från Skolverket - Statsbidrag för handledare i Läsluftet för 2022/2023, BUN 2022/00308.
9. Beslut om redovisning från Skolverket - Statsbidrag för fortbildning av förskollärare för 2023, BUN-2023/00009
10. Beslut om redovisning från Skolverket - Statsbidrag för fortbildning av lärare när det gäller svenska som andraspråk och kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare för 2023, BUN 2023/01177.
11. Beslut om redovisning från Skolverket - Statsbidrag för fortbildning för specialpedagogik för 2023, BUN 2023/01180.
12. Beslut om rekvisition från Skolverket - Statsbidrag för inköp av vissa läromedel för 2023, BUN 2023/01144.
13. Beslut om rekvisition från Skolverket - Statsbidrag för undervisning under skollov för 2023, BUN 2023/00935.
14. Beslut i UAN 23-11-27 § 129 - *Återkallelse av fullmakt att teckna personuppgiftsbiträdesantal*, UAN 2018/00116.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av tjänstepersoner på barn- och ungdomsförvaltningens avdelning för kvalitet.

Ärendets beslutsgång

Barn- och ungdomsnämnden

Beslutsunderlag

1. -

Information om beslutet

-

Barn- och ungdomsförvaltningen

Dennis Hjelmström, förvaltningschef
Lotta Liedman, handläggare, nämndsekreterare

Ärende BUN-2023/00200

Beslutsinstans: Barn- och ungdomsnämnden
Ärendets ursprung: Barn- och ungdomsförvaltningen

Återrapportering av kontaktpolitiker, december 2023

Barn- och ungdomsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Den kontaktpolitiska verksamheten har för avsikt att vara ett stöd för nämnden i att fortlöpande få information om förvaltningens verksamheter, hur arbetet i stort fortskrider samt att förbättra uppföljningen inom verksamheterna. Kontaktpolitikerna ska hålla sig informerade om ”sin” verksamhet och vara väl insatta i verksamhetens arbetssätt och förutsättningar. Detta görs genom att kontaktpolitiker ges möjlighet att fördjupa sig inom sitt område under ett antal dagar per år för att sedan redovisa för övriga nämndsledamöter under årets sammanträde.

Kontaktpolitiker som genomfört verksamhetsbesök under den senaste månaden lämnar en muntlig redogörelse för besöken till nämnden.

Ärendets beslutsgång

Barn- och ungdomsnämnden

Beslutsunderlag

1. -

Information om beslutet

-

Barn- och ungdomsförvaltningen

Dennis Hjelmström, förvaltningschef
Lotta Liedman, handläggare, nämndsekreterare

Ärende BUN-2023/01048

Beslutsinstans: Barn- och ungdomsnämnden
Ärendets ursprung: Kommunstyrelsen

Yttrande över kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförsörjning

Barn- och ungdomsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att anta yttrande över *Kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförsörjning* och överlämna det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen gav 2022-11-10 § 270 kommunledningsförvaltningen i uppdrag att arbeta fram riktlinjer för lokalförsörjning. Uppdraget kom efter att en utvärdering av då gällande ”policy för projektering och byggnation av förskolor och skolor” genomförts. Syftet är att likrikta arbetet med lokalförsörjning inom kommunen och ge en större transparens i processen för att kunna nå en större långsiktighet.

Framtaget förslag innehåller en beskrivning av kopplingen mellan styrande dokument så som Framtidsplan 2050 och lokalförsörjning, olika utgångspunkter och ingångsställningar i arbetet med lokalförsörjning. Förslaget innehåller också en övergripande beskrivning av den sammanhållna processen för lokalförsörjning och dess olika delprocesser, nämndernas olika ansvarsområden och ett förslag till arbetssätt med gemensamma prioriteringar för att underlätta utvärdering och prioriteringar av enskilda behov. Förslaget innehåller skrivningar om olika riktvärden vid byggnation.

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott beslutade 2023-09-05 KSU§115 att godkänna förslag till remissversion av *Kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförsörjning*.

Barn- och ungdomsförvaltningen anser att riktlinjerna för lokalförsörjning inte tillräckligt tydligt beskriver hur tjänstepersoner ska kunna använda de nytillkomna analyserna och samarbetsformerna i lokalförsörjningsprocessen. Riktlinjerna förordas därför att återremitteras för ombearbetning i delaktighet med förvaltningar som berörs av riktlinjerna. Barn- och ungdomsförvaltningen anser även att det behövs konkretare anvisningar i riktlinjerna för hur samnyttjande och samlokalisering ska fungera. Riktlinjerna är även mycket omfattande och skulle därför behövas kortas ner, kapitel 5 föreslås därför att stå som ett friliggande styrdokument kopplat till riktlinjerna för hur lokaler ska utformas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av barn- och ungdomsförvaltningens planeringsavdelning och kvalitetsavdelning

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Halmstads kommun har tagit fram riktlinjerna (KS 2022-11-10, § 270) för lokalförsörjningen i syftet med att lägga en grund för en långsiktig planering med hållbara lösningar, detta för att kunna skapa goda förutsättningar för skola, omsorg och andra kommunala funktioner att bedriva sina verksamheter. Dokumentet ska även vara drivande för att uppnå målen för Framtidsbild 2050 där lokalförsörjningen i Halmstads kommun ska präglas av en god jämlikhetanpassning i hela kommunen, klimatanpassade byggnader och infrastruktur av hög kvalitet.

Riktlinjerna behandlar bland annat frågor för hur kommunen ska prioritera nybyggnation, utveckling av utveckling men även hur den nya lokalförsörjningsprocessen kommer hantera de behov som berörda nämnder lyfter upp till budgeten.

Analys

Analys av förslaget

I granskandet av riktlinjer för lokalförsörjning framkommer det förändringar gällande barn- och ungdomsnämndens inflytande på lokalerna. Som tidigare har barn- och ungdomsnämnden fortsatt möjlighet att lyfta nämndens lokalbehov. Däremot ställer sig barn- och ungdomsförvaltningen kritiskt mot att nämnden inte kan tacka nej till lösningar som föreslås till de behov som önskas, vilket beskrivs på sida 11. Förvaltningen är även kritisk mot att teknik- och fastighetsnämnden ska godkänna uppsägning av lokal, som beskrivs på sida 12. Detta då det reducerar handlingsutrymmet när beslut måste godkännas av teknik- och fastighetsnämnden.

Barn- och ungdomsförvaltningen är även kritisk mot att riktlinjerna tillåter att privata aktörer som vill etablera sina verksamheter i Halmstads kommun ska kunna följa sina egna program och kommer inte omfattas av de presenterade kvalitetskrav och riktvärden. Det finns en risk att de privata skolorna kommer att ha bristande kvalitet gällande inne- och utomhusyta bland annat. Att inte ställa krav på privata aktörer att uppfylla våra kvalitetskrav rimmar inte med påståendet att alla medborgare ska kunna ta del av en likvärdig samhällsservice oavsett vart man bor i kommunen som föreslås i riktlinjerna, vilket det i ett sådant fall inte kommer att göra.

Barn- och ungdomsförvaltningen anser även att riktlinjerna är ett väldigt omfattande dokument. Många delar kan kortas ner samt tas bort då de inte tillför något nytt som inte redan finns i ett annat styrdokument. Detta är bland annat de långa återupprepningar från Framtidsbild 2050s utmaningsmål vilket en hänvisning till dessa hade varit tillräcklig.

Utöver det finns det ett flertal lösa trådar i riktlinjerna vilket gör det svårt att förstå hur samarbetet mellan förvaltningarna ska ske. Detta beror bland annat på att likartade begrepp har nyttjats i riktlinjerna vilket skapar tvetydigheter om något annat syftas i de olika delarna av texterna.

Med olika beskrivningar framkommer det löpande i texten att samnyttjande är en nödvändig arbetsmetod som Halmstads kommun måste arbeta med för att tjäna in ekonomiska och sociala vinster i samhället. Men det finns inga tillräckligt konkreta anvisningar på hur detta ska ske och hur det ska implementeras i lokalförsörjningsprocessen. Arbetet med samnyttjande är ännu komplext och riktlinjer för lokalförsörjning hade behövt kompletteras med stöttande anvisningar för denna fråga.

Till följd av de nya riktlinjerna kommer ett flertal nya analyser tas fram och implementeras i lokalförsörjningsprocessen. Det har inte förklarats tillräckligt tydligt hur dessa analyser faller in i lokalförsörjningsprocessen för att förvaltningens tjänstepersoner ska kunna ta nytta av styrdokumentet, ett förtydligande för detta är ytterst viktigt för att riktlinjerna ska bli verkningsfulla. Informationen som berör riktvärden och kvalitetskrav är lagkrav vilket redan följs. Riktvärdena i riktlinjerna bidrar på så sätt inte till någon kvalitetshöjning på våra lokaler. Kvalitetskrav som kommunen önskar bör sträcka sig längre än myndigheternas krav, informationen i riktlinjerna blir annars obefogad då detta redan är reglerat på en myndighetsnivå. Kapitlet om riktvärden och kvalitetskrav skulle därför kunna vara ett friliggande styrdokument kopplat till riktlinjer för lokalförsörjning. Detta för att sätta fokus på själva arbets- och lokalförsörjningsprocessen i riktlinjerna för lokalförsörjning.

Barn- och ungdomsförvaltningen anser att riktlinjerna för lokalförsörjning inte tillräckligt tydligt beskriver hur tjänstepersoner ska kunna använda de nytillkomna analyserna och samarbetsformerna i lokalförsörjningsprocessen. Barn- och ungdomsförvaltningen förordar att riktlinjerna återremitteras för ombearbetning i delaktighet med förvaltningar som berörs av riktlinjerna.

Hållbarhetsanalys

Riktlinjerna för lokalförsörjning tar hänsyn till dimensionerna av hållbar utveckling i kapitel 3 samt kapitel 2 där social inkludering, klimatanpassning och ekonomisk effektivisering omnämns.

Riktlinjerna belyser hur hållbar utveckling är kopplat till kommunen och lokalförsörjningen på en översiktlig nivå och beskriver även de utmaningar Halmstads kommun ställs inför kopplat till hållbar utveckling. Riktlinjerna behandlar barnperspektivet i lokalförsörjningen med hjälp av ”arbetsverktyg för en jämlik samhällsbyggnadsprocess” vilket beaktar flera olika perspektiv inom den sociala hållbarheten.

Utöver det presenteras inte tillräckliga konkreta förslag kopplat till hållbarhetsdimensionerna för att hantera de svårigheter som kommunen ställs inför förutom sådant som redan framkommer i andra kommunala policydokument som i Framtidsbild 2050. Det föreslagna dokumentet bidrar på så vis i sig inte till någon ytterligare beaktning av hållbar utveckling mer än vad de befintliga kommunala dokumenten gör.

Däremot ser barn- och ungdomsförvaltningen att det finns risk utifrån ett socialt hållbarhetsperspektiv gällande vad som är tidigare nämnt att externa aktörer har möjligheten att driva privat skolverksamhet utifrån egna kvalitetskrav. Risken är att det blir märkbara skillnader mellan skolornas kvalitet vilket inte går i linje med att Halmstads kommun ska erbjuda en jämlik service i hela kommunen som nämnts tidigare.

Barn- och ungdomsförvaltningen gör ingen hållbarhetsanalys för ärendet.

Ärendets beslutsgång

Barn- och ungdomsnämnden

Beslutsunderlag

1. Yttrande över *Kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförsörjning*
2. Remissmissiv
3. *Kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförsörjning* – remissversion

Tjänsteskrivelse

Barn- och ungdomsförvaltningen

2023-11-22

BUN-2023/01048

Information om beslutet

Kommunstyrelsen

Barn- och ungdomsförvaltningen

Dennis Hjälmström, förvaltningschef

Stefan Agmarken, avdelningschef

Bajram Amzovic, planeringsutvecklare

Yttrande över Kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförsörjning

- Barn- och ungdomsnämnden förordar att liggande förslag till *Kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförsörjning* återremitteras för omarbetning och ytterligare delaktighet.
- Barn- och ungdomsnämnden förordar att riktlinjerna kompletteras med konkreta anvisningar för hur samnyttjande och samlokalisering ska fungera.
- Barn- och ungdomsnämnden förordar att kapitel 5 *Riktvärden och kvalitetskrav* stryks från riktlinjerna och istället står som ett friliggande styrdokument kopplat till riktlinjerna för hur lokaler ska utformas.

Sammanfattning

Barn och ungdomsnämnden ställer sig bakom förslaget till en gemensam riktlinje för lokalförsörjning. Ett samordnande ansvar över hela kommunens lokalförsörjning bedöms som viktigt för att på så vis ha tydlig prioritering av kommande investeringar och effektivt nyttjande av lokaler.

Inledningsvis önskar barn- och ungdomsnämnden dock nämna att *Kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförsörjning* är ett mycket omfattande dokument. Barn och ungdomsnämndens övergripande medskick är att man bör se över vilka delar som behöver vara med i riktlinjen och vilka delar som kan brytas ut. Det finns en risk att riktlinjen annars begränsar möjlighet för utveckling av arbetsprocesser och metoder, vilka skulle kunna leda till effektivare arbetssätt. Ibland är det fördel att inte riktlinjer blir för tunga och i stället delas upp i olika typer av dokument.

I granskandet av remissförslaget har ett flertal oklarheter uppdagats där begrepp, ansvarsfördelning och arbetsmetoder är otydligt beskrivet. Detta riskerar att skapa missförstånd på vad som syftas men även en oro över hur samverkan mellan olika förvaltningar ska realiseras och var i processen analyser kommer tillämpas. Barn- och ungdomsnämnden ser att riktlinjerna ska understödja förvaltningarna i deras samarbete då idag är otydligt hur vissa samarbetsformer ska fungera.

Barn- och ungdomsnämnden bedömer också att det i riktlinje för lokalförsörjning saknas ett tydligt, samlat och konkret stöd för hur samnyttjande och samlokalisering kan genomföras. Samnyttjande och samlokalisering behöver bli en integrerad del av såväl stadsutveckling som vid anpassning och utveckling av befintliga byggnader och utemiljöer. Det är inte en egen process utan ska snarare beaktas som ett perspektiv som behöver integreras i befintliga processer. Barn- och ungdomsnämnden har därför lyft fram ett behov och önskemål om kompletterande styrning för att samlas runt en gemensam riktning i detta, ha gemensamma bakomliggande analyser att vila i och bli mer förberedda ihop. Med samnyttjande och samlokalisering följer ett behov av att reglera och definiera hur berörda parter ska förhålla sig till varandra.

En samordning av de olika förvaltningarnas önskade lokalinvesteringar behöver också ske innan varje fackområdes nämnd tar beslut om dessa. Idag arbetas behoven fram på varje enskild förvaltning först, vilket gör att samordningen med andra förvaltningar i ett senare skede kan missas eller komma in i processen för sent så att vissa behov inte kan verkställas alls, hanteras i rätt omfattning eller kanske

borde omprövas.

Vad det gäller riktvärden och kvalitetskrav efterfrågas ett fokus på vilka kommunala verksamhetslokaler som kan beskrivas genom styrande nyckeltal, definition av dessa styrande nyckeltal samt vilka kompensatoriska möjligheter som finns om det inte går att uppfylla kraven. Samtidigt ställer barn- och ungdomsnämnden frågan varför nationella myndighetskrav framförs i riktlinjerna då dessa är krav som redan beaktas. Kapitel 5 riktvärden och kvalitetskrav föreslås därför att tillämpas som ett kompletterande bilaga för riktlinjerna för att ge vägledning på hur kommunens lokaler ska utformas.

Övergripande uppfattar också barn- och ungdomsnämnden att kopplingen till framtidsbild och utbyggnadsplan i kapitel 2 och 3 tar allt för stor plats i dokumentet medan det finns avsnitt där styrning saknas.

Det saknas till exempel tydlighet över vem som ansvarar och tar kostnaderna när det blir förseningar i lokalförsörjningsprocessen eller i projekt som leder till ökade kostnader för verksamheten. (Till exempel viten, ökad bemanning, bussning, extern förhyrning).

Anvisning för internhyra hänger ihop med riktlinjer för lokalförsörjning och även detta styrdokument behöver uppdateras och förtydligas då det ofta uppkommer frågor om tillfälliga lösningar.

Barn- och ungdomsnämnden har granskat remissförslaget riktlinje för lokalförsörjning och yttrar sig gällande följande punkter nedan.

Kapitel 1

Omfattning och avgränsning

Säkerhetsåtgärder inom kommunens fastigheter berörs inte i större utsträckning i detta dokument.

Utifrån den växande problematiken gällande gängkriminalitet, hot och våld så hade det föredragits att ett säkerhetsperspektiv kopplat till våra lokaler var en del av riktlinjer för lokalförsörjning.

Ansvarsfördelningen för lokalförsörjningen i Halmstads kommun har kontinuerligt förtydligats och förbättrats under många år. Trots det är det idag ibland otydligt vilken nämnd som har ansvar då avvägning ska göras mellan ambitionsnivå, verksamheternas behov, hållbarhetsaspekter, ekonomi och lokaleffektivitet. I de fall förtydligande har behövts utöver nämndsreglementen och bolagens ägardirektiv görs det i denna Kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförsörjning.

Ovanstående avsnitt är en värderande bakgrundstext som inte ska vara med i en riktlinje. Den passar bättre i en tjänsteskrivelse.

Övriga nämnder

Da samhällsbyggnadsprocessen är komplex uppmanas nämnderna att lämna in sina behov med en framförhållning om 5–15 år.

Det är inte alltid möjligt att lämna in lokalbehoven med framförhållning på 5–15 år eftersom det styrs av lokalförsörjningsplanens tidsperiod.

Nämnderna är vidare ansvariga för att en hög nyttjandegrad upprätthålls i de lokaler som nämnden nyttjar,

I ovanstående mening är det svårtolkat om riktlinjerna menar att lokalerna ska användas till sin fulla kapacitet under skoltid eller om nämnden är ansvariga för att skolan även ska nyttjas efter skoltid så att den inte står tom. Ett klagörande vad som åsyftas i texten skulle behövas.

Lokalgruppen och utbyggnadsplanen

Varje nämnd ska besluta om sitt lokalbehov. För att ha en kontinuerlig dialog hålls dialogmöten två gånger om året med berörda nämnder, en gång på våren och en gång på hösten.

Barn- och ungdomsnämnden anser att riktlinjerna inte ska detaljstyra antal möten och vilka som ska delta. 2023 var det presidierna och inte nämnderna som deltog i denna typ av dialogmöte.

I sammanhanget är det också viktigt att uppmärksamma att om kommunens förvaltningar och bolagsstyrelser i praktiken inte söker ett hela-kommunen-perspektiv utan i första hand uppfyllelse av egna målbilder, riskerar stadsutvecklingen att fastna i en överlappning av krav och ambitioner som i olika givna sammanhang inte går att uppfylla eller kompletterar varandra. Texten hade behövt förtydliga det ansvaret.

Lokalgruppen ansvarar för beredning av underlag till lokalförsörjningsplanen samt för samordning av lokalförsörjningsarbetet mellan förvaltningarna.

Det behöver tydliggöras vilka roller som ingår i lokalgruppen samt vilket underlag som åsyftas. Varje enskild nämnds lokalbehov bereds internt, däremot bör samordning ske mellan förvaltningsgränserna. Barn- och ungdomsnämnden tror att lokalförsörjningsplanen kan bli mer träffsäker om det i riktlinjen förtydligas hur nämndernas lokalbehov omsätts till en samlad lokalförsörjningsplan och hur prioriteringar mellan olika nämnders och olika stadsdelars behov analyseras och beslutas.

För att få till en bättre samhällsplanering kommer samhällsutvecklingsavdelningen kalla till planeringsmöte inför uppstart av planuppdrag.

Barn- och ungdomsnämnden ser positivt på tidig dialog vid uppstart av planuppdrag.

Kapitel 2

Då målgruppen för riktlinjerna är tjänstepersoner och förtroendevalda inom Halmstads kommun anser barn- och ungdomsnämnden att det inte bör förekomma upprepningar av innehåll i styrdokument så som Framtidsplan 2050. I stället kan det hänvisas till Framtidsplan 2050 och förslagsvis kan en överskådlig bild i ledningen av riktlinjen visualisera hur de olika styrdokumenterna som ingår i styrmiljön förhåller sig till varandra.

Barn- och ungdomsnämnden anser också att texten skulle behöva kompletteras med någon kortare skrivning om att befolknings- och bostadsprognoser, långsiktig underhållsplanering samt stadsplanerade styrdokument utgör viktiga underlag för att kunna bedöma förväntade lokalbehov. Förändringar i dessa underlag kan även leda till förändrade behov. I dagsläget saknar barn- och ungdomsnämnden särskilt den långsiktiga underhållsplanen och en bedömning av lokalernas status.

Arbete med synkronisering av processer och årshjul bedöms också behöva fortlöpa och fördjupas för att skapa förutsättningar för arbete enligt riktlinjens intentioner och anvisningar.

Kapitel 3

Hållbar utveckling

De tre dimensionerna ska vara med och jämte ovanstående visionsberättelser och utmaningar ha en särskild tyngd i verksamheternas tidiga behovsanalys.

Barn- och ungdomsnämnden ser att det kan bli svårt att uppnå alla hållbarhetsdimensionerna tillsammans med visionsberättelserna i utförandet av behovsanalysen. Särskilt när det saknas en förklaring av hur förvaltningarna ska gå till väga för att planera investeringar utifrån ett helhetsperspektiv och inte endast utgå från den enskilda förvaltningens behov utan både ser till hela områdets behov samt de andra förvaltningarnas.

I riktlinjen behöver det förtydligas var analys av sociala perspektiv och barnkonsekvensanalys kommer in i ordinarie planerings- och utvecklingsprocesser och ansvaret är fördelat. Det bör även förtydligas hur överlämningen på dessa analyser ska ske för att säkerställa att identifierade behov inte försvinner i samhällsbyggnadsprocessen.

Ekonomisk hållbarhet

Möjligheterna till att samnyttja lokaler ska också väga tungt. Det ligger på nämnderna och förvaltningarna att hitta möjliga kostnadseffektiva lösningar. Lösningarna ska värderas inför framtagande av lokalförsörjningsplanen.

Det är viktigt att samnyttjan och samlokalisering utgår från ett helhetsperspektiv, till exempel med barn och ungas behov i fokus och inte enbart syftar till kostnadseffektivitet eller optimerad yta. Samnyttjan är inte alltid ekonomiskt fördelaktig för alla berörda nämnder i en samnyttjad lokal utan kan till och med bli dyrare för barn- och ungdomsnämndens verksamhet.

Lokalbanken

I följande kapitel framgår det inte hur man kan använda sig av lokalbanken utan bara vad lokalbanken är. Syftet med lokalbanken kommer även sist i kapitel vilket förslås att användas som inledning för kapitlet. Texten bör även kompletteras med hur man kan använda sig av lokalbanken.

Kapitel 4

Det är av stor vikt att lokalförsörjningsprocessen kan vara agil när situationen kräver det, en alltför statisk lokalförsörjningsprocess försvårar och kan bli kostnadsdrivande.

Lokalförsörjning

Viktigt för processen är att kommunen har rätt att inkomma med sina lokalbehov, men att det åligger teknik och fastighetsnämnden att ta fram lösningsförslag på behoven. Nämnden som anmält in behovet har sedan inte möjlighet att tacka nej till en lösning som framförts, med mindre än att påvisa vad i underlaget som har förändras/ är felaktigt. Det åligger nämnderna att åtgärda underlaget och sedan skicka in nytt beslut om behov.

Barn- och ungdomsnämnden är kritiskt mot förslaget och anser att kunna ha möjligheten att tacka nej om lösningen som teknik och fastighetsnämnden erbjuder inte anses vara godtagbar utifrån ett barn- eller kommuninvånarperspektiv. Detta kan till exempel vara avstånd från skola till hemmet. Det vore bättre om en dialog mellan förvaltningarna kan ske för att komma fram till möjliga lösningar. Barn- och ungdomsnämnden anser att tillsammans och samverkan borde vara ledord.

Om en nämnd för sitt lokalbehov frånträder en kommunal lokal så att denna helt eller till största del tomställs, ska frånträdan föregås av ett godkännande av teknik och fastighetsnämnden.

Ett godkännande av teknik och fastighetsnämnden vid frånträdan av en lokal skulle endast skapa en förlängd beslutsprocess då respektive förvaltningsnämnd redan hanterar sådana ärenden inom sin organisation. Det skapar även ytterligare byråkratiska svårigheter och ökar nämndens kostnader då uppsägningstiden för paviljonger förlängs.

Lokalförsörjningsprocessen

Det hade förenklats om det i illustrationen visades var i processen de nytillkommande analys och stödverktygen kommer att användas för att få en bättre förståelse på hur analyserna och lokalförsörjningsprocessen hänger ihop. Detta gäller även de andra arbetsprocesserna som har någon anknytning till någon analys.

Vad gäller utformningen av skollokaler, men även andra kommunala lokaler, ska de planeras så att det finns en möjlighet till samutnyttjande och möjlighet att hyra ut till exempel matsal och/ eller gymnastiksal eller annan anskämd del som är anpassad efter skolans storlek, på kvällstid.

Om nämnder ska kunna dra fördel av samlokalisering och samnyttjande, så behöver forum finnas för gemensam analys där avvägningen mellan kvalitets- och ändamålskrav, ekonomi samt markutnyttjande lättare kan tas i beaktande.

Lokalförsörjningsplan

Lokalförsörjningsplanen för 2024 föreslås med andra ord innebålla åren 2024–2035.

Årtal bör generellt undvikas att skrivas eftersom riktlinjerna kommer behöva uppdateras årligen för att årtalen som beskrivs i dokumentet ska stämma.

Kapitel 5

Avseende kapitel 5 bedömer barn- och ungdomsnämnden att ambitionen är att sätta ramarna och utgångspunkterna vid planering av kommunala verksamhetslokaler genom styrande nyckeltal. Samtidigt är det otydligt hur nämnden ska förhålla sig till de olika talen som delges vilket texten skulle behöva förtydligas. Det bör framgå vilka kompensatoriska åtgärder som går att göra om det inte är möjligt att införliva kraven till våra lokaler.

Kvalitetskraven som presenteras i riktlinjerna är till störst del myndighetskrav vilket kanske inte behöver framgå i ett kommunalt styrdokument. Däremot behövs det ett vägledande dokument som samtliga förvaltningar i kommunen bör följa i utformandet av sina lokaler. Därför föreslår barn- och ungdomsnämnden att kapitel 5 stryks från riktlinjerna och i stället läggs i ett friliggande styrdokument kopplat till riktlinjerna som beskriver hur Halmstad kommuns lokaler ska utformas.

Riktvärdena utgår från gällande riktlinjer och nationella myndigheters allmänna råd och är framtagna i samråd med förvaltningarna.

I texten framgår det att riktvärdena är framtagna i samråd med förvaltningarna. Barn- och ungdomsnämnden har ingen kännedom att ett samråd har skett gällande detta.

Externa huvudmän omfattas inte fullt ut av dessa riktvärden och kvalitetskrav vid planering av lokaler för verksamhet inom Halmstad kommun utan de utgår även från egna program och ramverk.

I ovanstående stycke framgår det att externa huvudmän inte ska beröras av presenterade riktvärden och kvalitetskrav utan att de ska utgå från egna program och ramverk. Detta ställer sig barn- och ungdomsnämnden kritiskt mot då det finns en risk att det etableras förskolor och skolor som inte lever upp till den standard som önskas och efterfrågas i kommunen.

Barn- och ungdomsnämnden

Arber Gashi (S), ordförande
Dennis Hjelmström, förvaltningschef

Ärende KS2022/00259

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförsörjning

Remissinstanser

Kommunstyrelsen önskar att samtliga nämnder och bolag inkommer med yttrande.

Sammanfattning av remissärendet

Kommunstyrelsen gav 2022-11-10 § 270 kommunledningsförvaltningen i uppdrag att arbeta fram riktlinjer för lokalförsörjning. Uppdraget kom efter att en utvärdering av då gällande ”policy för projektering och byggnation av förskolor och skolor” genomförts. Syftet är att likrikta arbetet med lokalförsörjning inom kommunen och ge en större transparens i processen för att kunna nå en större långsiktighet.

Framtaget förslag innehåller en beskrivning av kopplingen mellan styrande dokument så som Framtidsplan 2050 och lokalförsörjning, olika utgångspunkter och ingångsställningar i arbetet med lokalförsörjning. Förslaget innehåller också en övergripande beskrivning av den sammanhållna processen för lokalförsörjning och dess olika delprocesser, nämndernas olika ansvarsområden och ett förslag till arbetssätt med gemensamma prioriteringar för att underlätta utvärdering och prioriteringar av enskilda behov. Förslaget innehåller också skrivningar om olika riktvärden vid byggnation

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott beslutade 2023-09-05 KSU§115 att godkänna förslag till remissversion av Kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförsörjning.

Kommunstyrelsen önskar yttrande, protokollsutdrag samt tjänsteskrivelse från remitterade instanser senast 2023-12-01. Svaren skickas via e-post till ks.diarium@halmstad.se. Ange ärendets diarienummer 2022/00259 och remissinstansens namn i ämnesraden.

Frågeställningar

1. Vilka är era synpunkter på föreslagen Riktlinje för lokalförsörjning avseende nämndens verksamhetsområde?

Att svara på remiss

Remissinstansens yttrande får gärna vara kort och med instansens ställningstaganden tydligt markerade i punktform. Om remissinstansen inte har några synpunkter, ser vi gärna att svaret ger besked om detta.

Informationsunderlag

1. Riktlinje för lokalförsörjning – remissversion

Kommunledningsförvaltningen

[REDACTED], enhetschef strategi och utredning

Riktlinje för lokal försörjning REMISS-version

Kommunfullmäktige

Dokumentnamn: Kommunfullmäktiges Riktlinje för lokalförsörjning

Diarienummer: KS 2022/00259

Dokumenttyp	Framtagen av	Beslutad av	Giltighet	Gäller
☐ Plan ☒ R ktlinje ☐ Rutin ☐ Handbok	☐ Avdelningen för ekonomi och upphandling ☐ Avdelningen för ledningsstöd ☐ HR-avdelningen ☐ Tillväxtavdelningen ☐ Kommunikations-avdelningen ☐ Avdelningen för styrning och utveckling ☒ Samhällsutvecklingsavdelningen ☐ Kommunledningsförvaltningens stab	Kommunfullmäktige	☐ Gäller från och med: XX ☐ Gäller till och med: XX ☐ Gäller tillsvidare	☒ Förvaltningar ☐ Bolag

Kapitel 1 - Introduktion	3
Inledning	3
Syfte	3
Omfattning och avgränsning.....	3
Ansvar.....	4
Kapitel 2 – Kommunens övergripande mål och inriktning	5
Framtidsplan 2050 – Halmstad kommuns översiktsplan.....	5
Framtidsbild 2050	6
Utbyggnadsplan.....	8
Kap 3 – Utgångspunkter för en god lokalförsörjning.....	9
Hållbar utveckling.....	9
Ägandestrategi.....	10
Lokalbank.....	11
Kap 4 – Lokalförsörjning.....	11
Lokalförsörjningsprocessen.....	12
Lokalanalys.....	13
Prioriteringar vid framarbetande av plan för lokalförsörjning	14
Lokalförsörjningsplan	15
Internhyresmodell.....	16
Kap 5 – Riktvärden och kvalitetskrav	16

Kapitel 1 - Introduktion

Inledning

Kommunen är beroende av lokaler för att kunna bedriva sin verksamhet. Det handlar om allt från skolor, förskolor, boenden, förvaltningslokaler till lokaler såsom idrotts- och möteslokaler med mera. I översiktsplanen visas kommunens ambition att fortsätta växa. Detta innebär att behovet av kommunal service ökar och med det även behovet av lokaler. Införskaffning såsom förvärv eller nyproduktion samt inhyrning av lokaler för kommunal verksamhet utgör en stor del av kommunens budget och en hållbar lokalanvändning är därför av stor vikt. Lokalerna ska för verksamheterna vara ändamålsenliga och stödja en verksamhetsutveckling över tid samtidigt ska de vara ekonomiskt effektiva.

Syfte

Syftet med kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförsörjningen är att:

- Skapa en tydlig riktning för kommunen och dess verksamheter avseende lokalfrågor
- Ha en planering som ger långsiktigt hållbara lösningar vilket bland annat innebär att kommunens verksamheter ges förutsättningar att bedriva skola, omsorg och övriga verksamheter med mera
- Bidra till en långsiktig ekonomisk planering och budgetplanering för innevarande planeringsperiod

Omfattning och avgränsning

Kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförsörjning omfattar Halmstad kommunens inriktningar och principer för lokalförsörjning. Dokumentet ska ge ökad transparens i hur arbetet med lokalförsörjningen genomförs och vilka avvägningar som görs under processen. Den anger även handläggningsprocessen för lokalförsörjningsplanen samt hur riktvärden och kvalitetskrav för kommunens lokaler hanteras.

Fast egendom är jord dvs. själva marken, vilken är indelad i fastigheter och till fastigheter hör byggnader med lokaler. Planen omfattar inte processen kring framtagande/förvärv av lämpliga fastigheter för lokaler utan fokuserar på behov av lokaler och hur dessa behov hanteras på ett likartat sätt inom kommunorganisationen.

Kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförsörjning kompletteras av kommunstyrelsens plan för lokalförsörjning (i fortsättningen kallad ”plan för lokalförsörjning” eller ”LOFS”), vilken innehåller de behov och åtgärder som finns i kommunen, behov som vid åtgärder refereras till som projekt. Plan för lokalförsörjning samt process och dialog för att ta fram planen är avgörande för en effektiv lokalförsörjning i Halmstads kommun och beskrivs vidare i kapitel 4 – Lokalförsörjning. Plan för lokalförsörjning tas fram varje år och beslutas av kommunstyrelsen.

Detta dokument har arbetats fram parallellt med nya riktlinjer för bostadsförsörjning. Genom att föra samman riktlinjer för bostadsförsörjning, plan för teknisk infrastruktur och riktlinje för lokalförsörjning har en utbyggnadsplan tagits fram med syfte att ta ett helhetsgrepp över planeringen av den fysiska miljön. Utbyggnad av bostäder har en stor påverkan på behovet och utbyggnad av kommunal service. Med en kommunövergripande och ändamålsenlig

lokalförserjning kan kommunen tillgodose lokalbehov i rätt tid, på rätt plats, i tillräcklig omfattning samt till en rimlig kostnad. Lokalerna kan också få en ytterligare positiv effekt i samhället, utöver den verksamhet som bedrivs i lokalerna.

Ansvarsfördelningen för lokalförserjningen i Halmstads kommun har kontinuerligt förtydligats och förbättrats under många år. Trots det är det idag ibland otydligt vilken nämnd som har ansvar då avvägning ska göras mellan ambitionsnivå, verksamheternas behov, hållbarhetsaspekter, ekonomi och lokaleffektivitet. I de fall förtydligande har behövts utöver nämndsreglementen och bolagens ägardirektiv görs det i denna Kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförserjning.

Säkerhetsåtgärder inom kommunens fastigheter berörs inte i större utsträckning i detta dokument.

Ansvar

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att leda, samordna och följa upp all kommunal verksamhet, inklusive lokalplanering. Kommunstyrelsen ansvarar för framtagandet av kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförserjning inklusive revideringar, samt föreslår dem för antagande till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen fastslår varje år lokalförserjningsplanen.

Kommunstyrelsen är också ansvarig för arbetet med och inom samhällsbyggnadsprocessen.

Teknik- och fastighetsnämnden

Teknik- och fastighetsnämnden är lokalförserjningsansvarig för all kommunal verksamhet som bedrivs i egen regi och är beredande nämnd avseende lokalförserjningsprocessen och svarar för styrning, utveckling och uppföljning av lokalförserjningsplanen inklusive årliga dialogmöten med berörda nämnder.

Teknik- och fastighetsnämnden har ansvaret att se helheten avseende kommunala lokaler och utifrån att de ser andra sammanhang kan avsteg från övriga nämnders inlämnade prioriteringsordning göras. Vid avsteg ska det beskrivas vad och varför avsteg gjorts. Prioriteringarna ska göras utifrån de parametrar som står i detta dokument.

Teknik- och fastighetsnämnden beställer och godkänner förstudier för ny-, om- och tillbyggnationer. Bygg och miljöförvaltningen ska medverka vid framtagandet av förstudier för förskolor och grundskolor.

Funktionsprogram tas fram i samverkan med Teknik- och fastighetsförvaltningen.

Teknik- och fastighetsnämndens totala ansvar framgår i reglemente och arbetsform för Teknik- och fastighetsnämnden.

Övriga nämnder

Nämnderna ansvarar för att genomföra analyser och presentera verksamheternas behov, prognostisera och planera sina lokalbehov samt att prioritera sinsemellan mellan sina egna behov.

Då samhällsbyggnadsprocessen är komplex uppmanas nämnderna att lämna in sina behov med en framförhållning om 5-15 år. Detta då processerna för att hantera behovet har olika ledtider beroende på om det krävs planläggning eller inte. Nämnderna är vidare ansvariga för att en hög nyttjandegrad upprätthålls i de lokaler som nämnden nyttjar, samt att kontinuerligt söka samverkansmöjligheter med andra nämnder om att samutnyttja lokaler eller på annat sätt bidra till framtidsplan 2050 och framtidsbild 2050.

Lokalgruppen och Utbyggnadsplangruppen

Varje nämnd ska besluta om sitt lokalbehov. För att ha en kontinuerlig dialog hålls dialogmöten två gånger om året med berörda nämnder, en gång på våren och en gång på hösten.

Lokalgruppen ansvarar för beredning av underlag till lokalförsörjningsplanen samt för samordning av lokalförsörjningsarbetet mellan förvaltningarna. I gruppen hanteras också allmänna eller specifika lokalplaneringsfrågor. Avstämning sker i separata möten en gång i månaden mellan Teknik och fastighetsförvaltningen och respektive övriga förvaltningar. Gruppen sammankallas av representant från teknik och fastighetsförvaltningen, som bjuder in respektive representant från övriga förvaltningar.

Strategiska frågor, placeringar av lokalbehov vid nybyggnation och samordning mellan projekt och med utbyggnadsplanen sker i utbyggnadsplangruppen. Gruppen består av representanter från samhällsutvecklingsavdelningen, som också är sammankallande, representanter från teknik och fastighetsförvaltningen samt adjungerade berörda från övriga förvaltningar.

För att få till en bättre samhällsplanering kommer samhällsutvecklingsavdelningen kalla till planeringsmöte inför uppstart av planuppdrag. Detta för att i ett tidigt skede fånga in vilka kommunala behov som finns inom området som föreslås planläggas. På så sätt kan bra kluster för offentlig service skapas vilket ligger i linje med översiktsplanen – Framtidsplan 2050 och Framtidsbild 2050. Till mötet ska berörda kallas.

Kapitel 2 – Kommunens övergripande mål och inriktning

Framtidsplan 2050 – Halmstad kommuns översiktsplan

Översiktsplanen för Halmstad kommun har antagits av kommunfullmäktige KF§27 2022-03-30 och vann laga kraft den 12 augusti 2022. I översiktsplanen redovisas kommunens planerade samhällsutveckling i ett långsiktigt perspektiv. Utifrån översiktsplanen ska kommunen ha möjlighet att bli 150 000 invånare år 2050, vilket den fysiska planeringen ska ha beredskap för. Utgångspunkten för lokalförsörjningsbehovens beräkningar skall dock utgöras av den årligen centralt framtagna befolkningsprognosen för kommunen, vilken 2023 visar att kommunen år 2050 kommer att ha ca 136 000 invånare. Nuvarande process och arbetssätt vid framtagandet av behov inom lokalförsörjningen är att lokalförsörjningsbehovet utgår från befolkningsprognosen.

I översiktsplanen anges kommunövergripande planeringsinriktningar och den ger en överblick över vilka markområden kommunen avser att bevara och vilka kommunen avser ska bebyggas. I översiktsplanen beskrivs också hur kommunen avser att genomföra det som planeras.

Vad gäller lokalförsörjning anges i översiktsplanen (planeringsinriktning 3.5 ”offentlig och kommersiell service”) bland annat att kluster med offentlig service ska eftersträvas. Kluster för offentlig service ska lokaliseras till servicesamhällen, utpekade ”kluster för offentlig service”, stadens centrum och centrumnoderna samt placeras tillsammans med privat service. Kommunal service ska vidare kopplas till gång-, cykel- och kollektivtrafikstråk.

För ökad effektivitet kommer olika kommunala verksamheter att försöka samlokalisera sig. Den offentliga servicen ska vara tillgänglig för alla. Om den kommunala servicen är en målpunkt med hela kommunen som upptagningsområde är det extra viktigt att den placeras utifrån hållbarhetssynpunkter, bland annat att det ska vara lätt att ta sig dit så att möten mellan invånare med olika bakgrund främjas och nya grupper lockas att delta.

Framtidsbild 2050

Framtidsbild 2050 utgör målbilden för kommunens översiktsplan Framtidsplan 2050, andra strategiska dokument inom fysisk planering och efterföljande planering såsom detaljplanering och projektering. I Framtidsbild 2050 presenteras fyra visionsberättelser vilka är:

- den inkluderande kommunen
- miljömässig och ekologisk hållbarhet
- attraktivitet och hållbar tillväxt
- framtidens välfärd

I Framtidsbild 2050 har kommunfullmäktige även prioriterat tre utmaningar vilka är:

- jämlikhetsutmaningen
- klimatutmaningen
- infrastruktur för en ny tid

Prioritera jämlikhetsutmaningen

Halmstads kommuns ambition med lokalförsörjningen är att erbjuda långsiktigt hållbara lösningar gällande kommunal service, vilket bland annat innebär att tillgängliggöra den kommunala verksamheten för våra invånare. Av kommunens översiktsplan framgår ”Vad som uppfattas som god livsmiljö varierar mellan olika människor, olika åldrar och olika bakgrund. Detta har i sin tur lett till att platser med bra livsmiljöer också drar till sig företag och arbetstillfällen eftersom det är där den attraktiva kompetensen finns. Goda och varierade boendemiljöer har blivit en mycket viktig konkurrensfördel för kommunerna. Målet är att hela kommunen och staden ska vara attraktiv och tillgänglig för alla.” För att tillse kommunal service åt alla innebär att det behövs en flexibilitet i lokalerna, att verksamheten och lokalerna är tillgängliga och fungerar som mötesplatser, samt samarbete och samutnyttjande mellan olika verksamheter om lokaler. Halmstads befolkning har både olika behov och önskemål som också kan variera i olika skeden av i livet.

Av översiktsplanens planeringsinriktningar framgår att ”Jämlikhetsutmaningen är prioriterad och åtgärder som ökar jämlikheten och därmed den sociala hållbarheten ska prioriteras även i efterföljande skeden. De bärande principerna för vart bostadsbyggnation sker syftar till att öka jämlikheten och jämställdheten genom en rad åtgärder som regleras av flertalet planeringsinriktningar såsom stråkprincipen som främjar kollektivtrafik, att blandad bebyggelse prioriteras, att grönytor i stadsdelar med låg tillgång till park och natur inte får förtätas, att vardagslivet underlättas genom att service samlas i kollektivtrafiknära centrumnoder och kluster för offentlig service.” Jämlikhetsfrågan är angelägen för alla invånare. ”I ett jämlikt samhälle där människor med olika bakgrund möts i vardagen ökar även tilliten och den sociala sammanhållningen eftersom en gemensam identifikation är en förutsättning för tillit.” (SOU 2020:46) Jämlikhetsmålet rymmer bland annat också jämställdhetsperspektivet och barnperspektivet.

Att bryta segregationen är ett tydligt mål för kommunens fysiska planering. Frågan är en central del i att hantera jämlikhetsutmaningen inom lokalförsörjningen. Visionsberättelserna i Framtidsbild 2050 inleds med ”I Halmstad 2050 har vi brutit segregationen. Det finns olika slags bostäder i våra orter och stadsdelar. Här kan människor bo som har olika förutsättningar och är i olika skeden av livet. På olika slags mötesplatser som finns i våra stadsdelar och orter möts invånarna över gränser, vilket ger samhörighet och trygghet.” En av översiktsplanens sju bärande strategier för hur kommunen ska växa är: ”I Halmstad 2050 har vi brutit segregationen”. Att även efterföljande processer ska prioritera segregationsfrågan framgår av översiktsplanen. Kartläggningar visar att skolsegregationen är större än boendesegregationen i Halmstad, därför är det viktigt att segregationsfrågan också hanteras i lokalförsörjningen i synnerhet i planeringen av nya skolor och skolvägar.

Prioritera klimatutmaningen

Halmstad är en kommun som i mycket hög utsträckning berörs av klimatförändringarna. Med läget vid kusten, Nissans utlopp, stadens läge och vanliga vindriktningar drabbas vi särskilt hårt av havsnivåhöjningen. I framtiden blir klimatet varmare och extrema väderhändelser såsom skyfallsregn blir allt vanligare. Att i lokalförsörjningen hantera klimatutmaningen består av två delar, dels handlar målet om att bygga ett robust samhälle, dels om minskad klimatpåverkan.

Nyproduktionen bör klimatanpassas i enlighet med översiktsplanens planeringsinriktning ”Byggnation i utsatta lägen för översvämningar inklusive framtida klimatförändringar tillåts inte eftersom det innebär risk för människors hälsa och säkerhet.” som huvudprincip, även om ”undantag kan göras där byggnationen tillför en samhällsnytta och klimatanpassningsåtgärder har säkrats både för berörda fastigheter och dess påverkan på omgivningen.”. Men även det befintliga beståndet kan påverkas av klimatförändringarna, och vara utsatta för risk om översvämning från såväl hav, åar och skyfall. Frågan hanteras av kommunens översiktsplan och klimatanpassningsplan. Klimatförändringarna riskerar således att drabba lokalförsörjningen negativt då det finns ett befintligt bestånd som är utsatt för klimatförändringar. Därför är det också angeläget utifrån lokalförsörjningen att planera för att minska negativa effekterna på klimatet.

Av Framtidsbild 2050 framgår ”I Halmstad 2050 har staden och orterna växt på ett miljömässigt hållbart sätt. Kommunen är en motor i klimatomställningen. Vi hushåller med mark- och

vattenresurser genom att bygga yteffektivt. Vi värnar viktiga värden för kommande generationer såsom dricksvatten och jordbruksmark.” Nyproduktionen av lokaler bör ske på ett så klimatsmart och miljömässigt hållbart sätt som möjligt. Lokaliseringen är av central betydelse för en minimal påverkan på jordbruksmark, dricksvattentäkter och naturvärden. Byggnationen bör inte heller ske på bekostnad av gröna områden som behövs för ekosystemtjänster. Av Framtidsplan 2050 framgår ”Utrymme för hantering av skyfall, dagvatten samt höga vattenstånd i hav och vattendrag ska finnas i en tätare stad. Gröna ytor utformas som mångfunktionella ytor till nytta och glädje för klimatanpassning, människors hälsa och välmående samt skapa förutsättningar för ett rikt djur och växtliv.”.

Även val av utbyggnadsstrategi ger olika klimatpåverkan, till exempel genom att främja ett hållbart resande. Utbyggnadsstrategi redovisas i kommunens ”Utbyggnadsplan” samt tillhörande strategisk hållbarhetsbedömning som är bilagor till ”Riktlinjer för bostadsförsörjningen”. Ett miljömässigt hållbart lokalbyggande behöver också främjas i senare delar av samhällsbyggnadsprocessen vid detaljplanearbete, projektering och drift. Det handlar både om hur man bygger såsom materialval, energieffektivt, att utnyttja marken yteffektivt och att förenkla i vardagen för nyttjare att leva miljömässigt hållbart.

Prioritera infrastruktur för en ny tid

En central framgångsfaktor för regioner är att lyckas vara uppkopplade mot rätt saker. Det gäller att hänga med i utvecklingen, förbättra våra pendlingsrelationer och samtidigt utvecklas hållbart och klimatsmart. Infrastrukturen i kommunen behöver byggas ut och utvecklas för en ny tid. En stor utmaning är att planera långsiktigt för en framtid med stor osäkerhet. Var bostäder byggs är behandlat av översiktsplanen där stråkprincipen är en bärande princip för att hantera denna utmaning. Kommunen växer längs stråk där utveckling av bostadsbebyggelse, service, verksamheter och kollektivtrafik koncentreras. Mellan stråken bevaras gröna kilar. I de gröna kilarna prioriteras utveckling av landsbygden och bevarande av jordbruksmark, natur- och rekreationsvärden. Det är orterna i stråken som växer.

Utöver lokaliseringen påverkar även utbyggnadsstrategin förmågan att hantera utmaningen, till exempel genom att främja ett hållbart resande. Utbyggnadsstrategi med etappindelning redovisas i kommunens ”Utbyggnadsplan” som är en bilaga till ”Riktlinjer för bostadsförsörjningen”. I Utbyggnadsplanen sker en samordning av utbyggnaden av bostäder med utbyggnaden av teknisk infrastruktur, lokalförsörjning och platser för utvecklingen av näringslivet och andra arbetsplatser, mellan de olika projekten finns många samband och beroenden. Utbyggnadsplanen är ett medel för att hantera denna utmaning.

Detta innebär att kommunens lokalförsörjning ska främja att samhället tar sig an dessa visionsberättelser och utmaningar samt att dessa ska väga tyngre än andra intressen vid bedömningar i lokalförsörjningsprocessen.

Utbyggnadsplan

Utbyggnadsplanen syftar till att genomföra översiktsplanen Framtidsplan 2050 i ett samlat grepp där utbyggnaden av olika slags användningar samplaneras till en socialt-, miljömässigt- och ekonomiskt hållbar helhet. Genom att redovisa utbyggnaden för bostäder, lokalförsörjning,

teknisk infrastruktur och förutsättningar för arbetstillfällen i en gemensam utbyggnadsplan blir beroendena av olika projekt tydliga och kloka avvägningar lättare att göra.

Utbyggnadsplanen delar upp utbyggnaden i 5 årsperioder. Den lokalförsörjning som finns i de närliggande tidsperioderna redovisas sedan på årlig basis i Lokalförsörjningsplanen där informationen också är mer detaljerad. Som exempel i översiktsplanen redovisas "kluster för offentlig service", i Utbyggnadsplanen redovisas vad klustret innehåller t.ex. en skola och ett äldreboende som ska vara klar 2031-35. I Lokalförsörjningsplanen redovisas att det är en F-9 skola för 800 elever som ska vara klar 2032 och ett äldreboende med 60 platser som ska vara klart 2034.

Kap 3 – Utgångspunkter för en god lokalförsörjning

Hållbar utveckling

Enligt översiktsplanen och Framtidsbild 2050 ska Halmstad kommun arbeta med en hållbar utveckling, vilken består av tre dimensioner: social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. De tre dimensionerna ska vara med och jämte ovanstående visionsberättelser och utmaningar ha en särskild tyngd i verksamheternas tidiga behovsanalys, vilken beskrivs mer utförligt i kapitel 4- Lokalförsörjning. För att få önskad effekt ska analysen och åtgärdsalternativ följa med i processen från tidigt behov och till genomförande och drift.

Ekonomisk hållbarhet

Det är viktigt att beakta att ekonomisk hållbarhet avser samhällsekonomi enligt det som är vedertaget generellt i hållbarhetsbegreppet. Ekonomisk hållbarhet handlar om långsiktig klokskap utifrån ekonomiska aspekter och inte kortsiktiga ekonomiska budgetar. Den ekonomiska hållbarheten i lokalförsörjningen berör både det som avser fastigheten såsom projektekonomi och driftekonomin men också verksamhetens ekonomiska konsekvenser på samhället. Ofta kan dessa olika ekonomiska aspekter dessutom vara motstridiga t.ex. kan en billig byggnad att bygga kräva mer drift.

En effektiv lokalförsörjning innebär att tillhandahålla verksamhetslokaler som är funktionella, kostnadseffektiva och tar hänsyn till miljömässiga, sociala och samhällsekonomiska aspekter på kort och lång sikt. Nämnderna ska medverka i den långsiktiga och strategiska planeringen av kommunens lokalbestånd för att en god lokalförsörjning ska uppnås. Detta innebär att nämnderna aktivt ska söka möjligheter till effektiviseringar i lokalanvändning samt bidra till att gemensamt framtagna föreslagna åtgärder genomförs. De ska fokusera på ekonomisk effektivitet och kostnad ur ett livscykelperspektiv. Utöver kostnader för anpassning, förhyrningar och investeringar ska också nuvarande och framtida drift och omställningskostnader presenteras. Möjligheterna till att samnyttja lokaler ska också väga tungt. Det ligger på nämnderna och förvaltningarna att hitta möjliga kostnadseffektiva lösningar. Lösningarna ska värderas inför framtagande av lokalförsörjningsplanen.

Social hållbarhet

Kommunens lokalförsörjning och framförallt den verksamhet som inryms i lokalerna är mycket viktig utifrån social hållbarhet. Att prioritera Jämlikhetsutmaningen inom lokalförsörjningen i enlighet med Framtidsbild 2050 är viktigt utifrån social hållbarhet. Lokalförsörjningen berör flera områden såsom barnperspektivet, skolsegregation, jämställdhet, tillgänglighet t m.m. I arbetet med social hållbarhet i lokalförsörjningen bör "Arbetsverktyg för en jämlik samhällsbyggnadsprocess" användas som processtöd för att analysera vad som är viktigt utifrån social hållbarhet i det enskilda projektet.

En långsiktig planering förbättrar invånarnas tillgång till kommunal service samt möjligheten att bryta segregation och ojämlikhet. Placering inom kommunen men även arbetet med utformning av kommunala lokaler, dess närmiljö och sammanhanget lokalerna finns i ger stor påverkansmöjlighet att bidra till en mer socialt hållbar kommun.

Social hållbarhet består av en rad olika enskilda frågor och parametrar att värdera behov utifrån. Varje behövs tidiga analys ska lyfta fram dess påverkan på social hållbarhet och svaret ska värderas och ha en påverkan på utfallet inför framtagande av lokalförsörjningsplanen.

Ekologisk hållbarhet

All ny- om- och tillbyggnation ska bidra till en ekologisk hållbar utveckling genom att uppfylla gällande nationella miljömål för samhällsutvecklingen. När kommunen bygger får det en påverkan på miljön. Att prioritera Klimatutmaningen inom lokalförsörjningen i enlighet med Framtidsbild 2050 är viktigt utifrån ekologisk hållbarhet. Lokalförsörjningen berör flera områden som påverkar den ekologiska hållbarheten såsom klimatanpassning, transporter, klimatpåverkan, energilösningar osv.

I det kommunala fastighetsinnehavet ska ekosystemtjänster främjas, till exempel ska stora träd bevaras och skyddas så långt det är möjligt vid ny- om- och tillbyggnation samt där det är möjligt ska blå-gröna lösningar som ger mervärden för biologisk mångfald, rekreation och upplevelsevärden väljas. Att undvika negativa effekter för den ekologiska hållbarheten i lokalprojekten är utgångspunkten, men annars ska ekologisk kompensation i enlighet med skadelindringshierarki vara utgångspunkten.

Andra aspekter är lokaliseringen som är viktigt för att hållbar transport ska främjas. Även byggnationen behöver ske utifrån ett miljövänligt perspektiv; det kan handla om materialval, energiförsörjning och så vidare.

Konsekvenser och möjligheter till ekologiska förbättringar ska tas fram och belysas i tidiga analyser av behovet. Varje behövs tidiga analys ska lyfta fram dess påverkan på ekologisk hållbarhet och svaret ska värderas inför framtagande av lokalförsörjningsplanen.

Ägandestrategi

Ägandeskap av mark, fastigheter, har stor påverkan på kommunens möjligheter att tillgodose behoven av lokaler, varför frågor om fastighetsägande är centrala i denna riktlinje för lokalförsörjning.

- Halmstads kommun ska säkerställa det kommunala markinnehavet genom strategiskt långsiktiga markförvärv.
- Kommunen ska i första hand själv äga fastigheter med byggnader och lokaler som tillhandahålls för kommunal verksamhet.
- Långsiktig verksamhet ska i första hand bedrivas i kommunens egna lokaler.
- Extern förhyrning av lokaler kan ske i de fall det är ekonomiskt lämpligt, alternativt om det saknas för verksamheten lämplig mark att bygga på eller lokaler i kommunens ägo inom det geografiska området där behovet finns. Om behovet till exempel är akut, kortsiktigt och småskaligt kan förhyrning ske. Om en egen ägd lokal kräver stora anpassningar kan det även vara motiverat att hyra in en lokal.

Lokalbank

Lokalbanken är insamlad information om kommunens samtliga nuvarande lokaler, byggnadernas skick och avsedda användning, underhållsbehov etc. I lokalbanken ska också kunna synliggöras vilka lokaler som finns vakanta eller som har låg nyttjandegrad.

Tomma ytor ska lämnas till den kommungemensamma lokalbanken. Syftet med lokalbanken är att synliggöra lokalytor som ej används och på så sätt få kännedom om oanvända lokalresurser som kan användas bättre.

Kap 4 – Lokalförsörjning

Målet med lokalförsörjningsprocessen är att tydliggöra och underlätta processen kring kommunala lokaler. Lokaler ska användas på ett effektivt, ändamålsenligt och ekonomiskt försvarbart sätt för att uppfylla behov av kommunal verksamhet.

Genom denna kommunfullmäktiges riktlinje för lokalförsörjning är andemeningen att förtydliga det som framkommit av tidigare organisationsutredningar och av framtagandet av Halmstads lokalförsörjningsprocess. Teknik och fastighetsnämnden är ansvariga för att arbeta med samtliga nämnders lokalbehov, och ta fram ett samlat förslag på avvägd och prioriterad lokalförsörjningsplan som också innehåller de ekonomiska konsekvenserna av projekten. Prioriteringen sker utifrån en sammanvägning av de givna förutsättningarna för ett projekt, där högre prioritering ges till projekt med särskild tyngdpunkt på de utmaningar som tagits fram i Framtidsbild 2050. Förutsättningarna för prioriteringar sätts av kommunfullmäktige, genom fastställande av detta dokument där prioriteringarna framgår.

Modell för analyser och behovsbeskrivningar som ska ligga till grund för prioritering, kommer att tas fram av kommunledningsförvaltningen/teknik och fastighetsförvaltningen enligt följduppdrag.

Viktigt för processen är att kommunen har rätt att inkomma med sina lokalbehov, men att det åligger teknik och fastighetsnämnden att ta fram lösningsförslag på behoven. Nämnden som anmält in behovet har sedan inte möjlighet att tacka nej till en lösning som framförts, med mindre än att påvisa vad i underlaget som har förändras/är felaktigt. Det åligger nämnderna att åtgärda underlaget och sedan skicka in nytt beslut om behov.

Om en nämnd för sitt lokalbehov frånträder en kommunal lokal så att denna helt eller till största del tomställs, ska frånträdan föregås av ett godkännande av teknik och fastighetsnämnden.

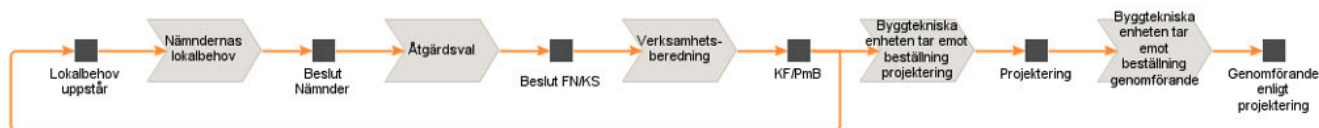
Det är viktigt att de förändringar som sker är de bästa för kommunen som helhet. Därför är det viktigt med samverkan och att olika kompetenser och förvaltningar möts för att diskutera förändringars konsekvenser och möjliga lösningar innan beslut. Här har lokalgruppen en viktig roll.

Av lokalförslagsprocessen framgår att från beslutad lokalförslagsplan, vilken utgör underlag till **Mål och budget för Halmstads kommun**, så behandlas behoven utifrån en annan process: Budgetprocessen. Budgetprocessen kan göra att förändringar görs jämt mot av teknik och fastighetsnämnden framtagna och kommunstyrelsen beslutad lokalförslagsplan. Budgetprocessen beskrivs inte närmare i detta dokument.

Lokalförslagsprocessen

Nedan beskrivs lokalförslagsprocessen översiktligt

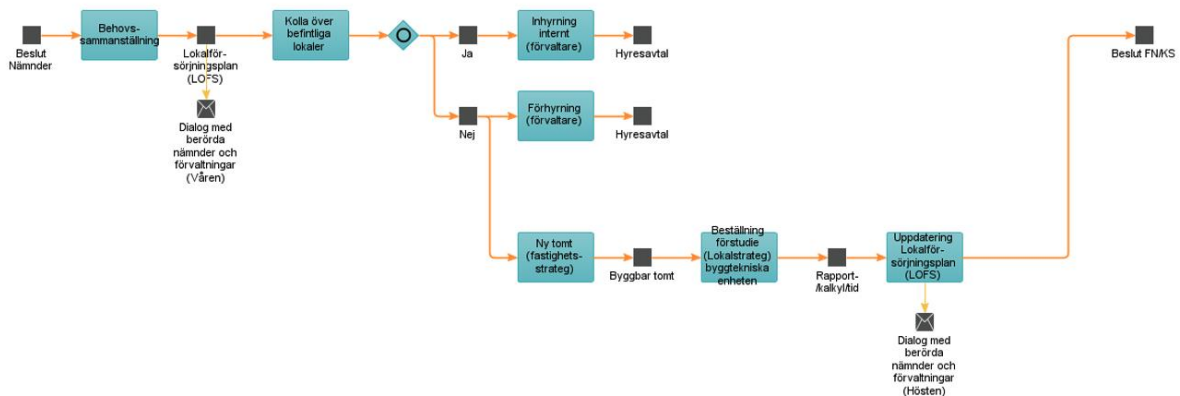
Huvudprocess:

Processbilden visar på hur ett projekt går från behov hos en verksamhet, till att tas upp i en lokalförslagsplan, vara underlag genom verksamhetsberedning, till att påbörja och genomföra de fysiska arbetena vid en nybyggnation. Från behov fram till beslut om behov i verksamhetsnämnd ansvarar respektive nämnd, från behovsbeslut till förslag till lokalförslagsplan ansvarar teknik och fastighetsnämnden. Kommunstyrelsen beslutar om föreslagen lokalförslagsplan. Lokalförslagsplanen fungerar sedan som underlag till verksamhetsberedningen, för vilken kommunledningskontorets ekonomiavdelning ansvarar. Genom verksamhetsplaneringen med budget fastslås vilka projekt som ska drivas vidare. Ansvaret för att driva projekt vidare därefter är teknik och fastighetsnämnden.

Sprängskiss på hur åtgärdsvalet går till:

Åtgärdsplan

Obs! Kommer uppdateras och layotas om till antagandehandling.

Delen i huvudprocessen som handlar om åtgärdsvalet har fått en egen sprängskiss för att kunna åskådliggöras. Åtgärdsvalet handlar om att hitta den bästa lösningen på ett behov. De åtgärder som går igenom är lokalanpassning, inhyrning internt, inhyrning externt samt nybyggnation. Vid förhyrning görs arbetet av förvaltare hos teknik och fastighetsförvaltningen, i samarbete med dels lokalstrateger och dels lokalplanerare på aktuell förvaltning. Åtgärdsvalet dokumenteras hos teknik och fastighetsförvaltningen.

Lokalanalys

Vid prövning och analys av lokalanaffning för att hantera ett förändrat behov ska en analys göras och en prövning ske. Lokalanalysen tas fram i samverkan mellan berörd nämnd och teknik- och fastighetsnämnden genom fyra olika steg:

- 1) Verifiera/säkerställ behovet, dess omfattning och förutsättningar
- 2) Effektivisera befintliga lokaler eller samlokalisering
- 3) Anpassning av befintliga lokaler
- 4) Anskaffning av nya lokaler eller avveckling.

Berörd nämnd är ansvarig för att driva analysen i steg 1 och 2. Om inte behovet kan lösas utifrån steg 1 och 2 övertas ansvaret av analysen av teknik- och fastighetsnämnden. Teknik- och fastighetsnämnden är ansvarig för att driva analysen i steg 3 och 4.

Analysen ska genomföras enligt den mall eller det sätt som beslutats av teknik- och fastighetsnämnden, bland annat ska det framgå vilken typ av verksamhet, lokalbehovets omfattning och när behovet finns. Analysen och prövningen av behovet ska göras utifrån de parametrar som ingår i denna riktlinje för lokalförsörjning och följduppdrag. Analysen ska dokumenteras och dokumentationen ska sedan följa med behovet från uppkomst till avslut.

En konsekvensanalys ska tas fram där det framgå varför alternativ 1 och 2 inte har kunnat tillgodose behovet. I steg 4 görs en avvägning och prioritering i lokalförsörjningsplanen.

Prioriteringar vid framarbetande av plan för lokalförsörjning

Den första prioriteringen görs för att sortera mellan vad kommunen har krav på sig att göra och vad kommunen själv har ambition eller vilja att göra. Eftersom det uppskattas att en klar majoritet av de inspelade behoven faller in under någon av kategorierna som kommunen måste göra så har även utgångspunkterna för en nämndsintern prioritering tagits fram baserad på information om projektet och dess konsekvenser i ett större perspektiv.

En genomförd dokumenterad analys ska leda till att behovet prioriteras högre inom sin kategori än om behovet inte är analyserat och dokumenterat och gått igenom de tidigare stegen inom lokalanalysen.

Vid prioritering av projekt inom en och samma nämnd ska fyra kluster av utvärderingsnyckeltal användas för att bedöma projektets prioritet. De fyra kluster som finns identifierade är byggnadens skick, överrensstämmelse med framtidsplan och vision, ekonomiska förutsättningar samt en växande befolkning. En modell ska tas fram där dessa kluster presenteras med både ingående nyckeltal och beskrivningar. Denna modell är viktig att harmonisera med behovsanalysen för lokalbehovet, eftersom informationen förväntas tas fram för att sedan följa med projektet inom processen. Att arbeta fram mall och modell för tidig behovsanalys/beskrivning föreslås som ett följduppdrag och utvecklingssteg inom processutvecklingen av lokalförsörjningsprocessen.

Intern prioritering inom nämnden

När nämndernas behov ska prioriteras var och en för sig inom respektive nämnd ska prioriteringen baseras på en sammanvägd bedömning av följande kluster från analysen. Den interna prioriteringen som nämnderna ska göra sammanfattas i fyra kluster:

- Byggnadens skick – byggnadsprioritering
- Överrensstämmelse med Framtidsplan 2050 och Framtidsbild 2050.
- Ekonomiska förutsättningar
- Växande befolkning – volymutökning

Närmare beskrivning av respektive kluster med ingående delar föreslås tas fram genom följduppdrag åt Teknik- och fastighetsnämnden.

Prioriteringsgrunder för investeringar hos Teknik och fastighetsnämnden

Teknik- och fastighetsnämnden har som ansvar att årligen ta fram ett avvägt förslag till lokalförsörjningsplan. I planen ingår bland annat investeringar. Nedanstående text gäller för investeringar.

Lokalförsörjningsplanen antas av kommunstyrelsen och ligger till grund för hantering av lokalförsörjning i budgetprocessen. För att underlätta prioriteringar i budgetprocessen redovisas i lokalförsörjningsplanen nedan prioriteringsgrunder för respektive investeringsprojekt, dvs ett projekt kan redovisas både som en 1:a och en 5:a.

I de fall teknik och fastighetsförvaltningen vid framtagande av lokalförsörjningsplanen behöver prioritera mellan olika förvaltningarnas respektive behov tas förslaget också fram utifrån följande prioritering.

De som är kvalificerade att komma med på investeringslistan är de som har gjort en komplett behovs- och kapacitetsutredning samt konsekvensanalys. För dessa gäller i avtagande ordning:

1. Investeringar som kommer av lagkrav
2. Investeringar som lämpligen görs i ett sammanhang eller samtidigt med punkt 1 och 2.
3. Investeringar med höga alternativkostnader, inkluderar även anpassningar eller renoveringsinvesteringar där alternativen annars är nyetableringar.
4. Investeringar som motiveras främst av stor effekt i att uppfylla Framtidsplan 2050 och dess målsättningar och kommunfullmäktiges övriga beslut.
5. Investeringar som ligger rätt i tiden eller på annat sätt är tidskänsliga, där det finns möjlighet att använda sig av tomställda lokaler för evakuering under byggtid eller andra evakueringsmöjligheter etc.
6. Investeringar med viktig samhällsfunktion, men där det inte finns en färdig ny placering.
7. Övriga investeringar

Om underlaget inte är komplett kan lokalstrateger välja att rangordna behovet så som ”övriga investeringar” fram tills att underlaget är komplett.

Beslut om att prioritera projekt, som redan tagits av kommunfullmäktige före antagandet av detta dokument, går före i prioriteringsordningen.

Lokalförsörjningsplan

Plan för lokalförsörjning beskriver behovet som varje verksamhet har och när i tiden behovet ligger/kan tillgodoses/beräknas tillgodoses. Planen tas fram årligen och ska synkroniseras med de andra planerna (utbyggnadsplan, bostadsförsörjningsprogram och plan för teknisk infrastruktur). För att dessa ska kunna synkas ska plan för lokalförsörjning som minst omfatta tidsperioden innevarande år, innevarande budgetperiod samt hela nästkommande femårsperiod. Lokalförsörjningsplanen för 2024 föreslås med andra ord innehålla åren 2024-2035.

Lokalförsörjningsplanen beskriver kommunens behov av verksamhetslokaler samt hur planeringen för att tillgodose behoven ser ut. Syftet med lokalförsörjningsplanen är att skapa en tydlig riktning för kommunen och dess verksamheter avseende lokalfrågor. Lokalförsörjningsplanen är uppbyggd utifrån lokaltyp men den ska även innehålla geografisk information. Lokalbehovet och användningen av lokaler är en stor kostnad för kommunen, vilket innebär att de val som kommunen gör påverkar kommunens totala kostnader på ett kraftfullt sätt. Det är viktigt att ha en planering som ger långsiktigt hållbara lösningar samtidigt som kommunens verksamheter ges förutsättningar att bedriva skola, omsorg med mera.

Med lokalförsörjningsplanen som underlag kan planeringen för projektens genomförande ske på ett systematiskt och ordnat sätt, inklusive bedömning i förhållande till marknadens kapacitet och förmåga. Det innebär i sin tur att planen kan vara ett underlag för fortsatt beslutsfattande kring fysisk och ekonomisk planering samt verksamheternas planering. Avsikten med lokalförsörjningsplanen är också att bidra till en långsiktig ekonomisk planering och

investeringsbudgetplanering för innevarande planeringsperiod. Lokalförsörjningsplanen är bedömd utefter realismen för sedvanliga ledtider i hela samhällsbyggnadsprocessen.

Lokalförsörjningsplanen utgör ett konkret underlag för kommande verksamhetsberedning inför nästa Mål och budget för Halmstads kommun.

Lokalförsörjningsplanen ska innehålla:

Alla de behov som samtliga nämnder beslutat om, samt om åtgärdsval har gjorts eller inte, samt vilket val av åtgärd som gjorts. Därutöver men inte exkluderande för utökningar så ska nedanstående finnas med.

- Investeringar; det som ska byggas nytt, paviljongetableringar, de som ska hyras
- Långsiktiga driftskostnader t.ex. hyra
- Kortsiktiga driftskostnader t.ex. rivning och ersättningslokaler under byggnation.
- Beroenden t.ex. om skolan X byggs måste va-projekt Y genomföras.
- Övrig info som kan vara bra att känna till t.ex. om att man behöver göra en stor investering men det inte finns pengar just nu.

Lokalförsörjningsplanen är ett levande dokument som uppdateras, revideras och beslutas varje år. En ny mer omfattande mall för lokalförsörjningsplanen föreslås bli ett följduppdrag till teknik och fastighetsnämnden. Lokalförsörjningsplanen ska gå i linje med kommunens utbyggnadsplan.

Internhyresmodell

För kommunala verksamheter sätts hyresnivå i enlighet med rutin för internhyror.

Kap 5 – Riktvärden och kvalitetskrav

Nedan beskrivs riktvärden och kvalitetskrav som ska användas vid planering av lokaler för kommunala verksamheter. Vid olika tolkningar eller uppfattningar av riktvärden och kvalitetskrav är det viktigt att använda sig av tillsammansskapet och den projektgrupp som arbetar med ett projekt för att lösa utmaningen. Strikta rikt- och gränsvärden har upplevts inte fungera och blir istället då en belastning för framdriften i ett projekt om rikt- och gränsvärdena är suboptimerade.

Det är också mycket viktigt att innan en detaljplan har startat ha utrett vad som är den bästa platsen för en placering utifrån riktvärden och kvalitetskrav.

Riktvärdena utgår från gällande riktlinjer och nationella myndigheters allmänna råd och är framtagna i samråd med förvaltningarna. Genom riktvärdena och kvalitetskraven säkerställs att lokalförsörjningen bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt utifrån resursförbrukning samtidigt som en ändamålsenlig hållbar verksamhet uppnås.

Externa huvudmän omfattas inte fullt ut av dessa riktvärden och kvalitetskrav vid planering av lokaler för verksamhet inom Halmstad kommun utan de utgår även från egna program och

ramverk.

Inomhusyta

Förskola, grundskola och gymnasieskola

Inomhusyta i förskolor ska utgå från Folkhälsomyndighetens rekommendation. Beroende på vilken typ av gymnasieskola får bedömning göras från fall till fall vilken yta som krävs för de praktiska lektionerna. Personalutrymmen, kontor, städutrymmen och tekniska utrymmen (fläktrum, soprum) tillkommer utöver. Dessa ytor projekteras och dimensioneras mot den verksamhet som ska bedrivas i lokalerna.

Vad gäller utformningen av skollokaler, men även andra kommunala lokaler, ska de planeras så att det finns en möjlighet till samutnyttjande och möjlighet att hyra ut till exempel matsal och/eller gymnastiksal eller annan avskärmad del som är anpassad efter skolans storlek, på kvällstid.

Utomhusyta - Friyta

Förskola, grundskola och gymnasieskola

Boverkets riktlinjer ska ligga till grund vid framtagande av utemiljö för förskolor och grundskolor. Tillgång till grönska, skugga och undanskymdhet ska finnas på samtliga förskole-, grundskole- och gymnasieskolgårdar. Bedömningen av storleken på friytan och dess kvalitet ska göras utifrån funktionsprogram och kvalitetsnyckeltal samt med hänsyn tagen till om verksamheten ligger i tätbebyggt området och platsens förutsättningar.

Det ska också framgå om utformningen får stadigvarande påverkan på driftkostnader, till exempel genom att det krävs mer personal eller ökat slitage.

Särskilt boende för äldre

Vad gäller utemiljö för äldreboende ska de ha kvalitéer som främjar de boendes livskvalité.

Buller

Miljöbalken ligger till grund för vilka bullernivåer som är acceptabla. Naturvårdsverket har ihop med Folkhälsomyndigheten tagit fram vägledningar med riktvärden för buller inomhus och utomhus. För skolor finns vägledning med riktvärden för buller på skolgård från väg- och spårtrafik. För bostäder finns vägledning med riktvärden för buller från väg- och spårtrafik vid befintliga bostäder. Dessutom finns vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller som anger riktvärden vid bostäder, förskolor, skolor och vårdlokaler. Gällande riktvärden ska tillämpas. Det är viktigt att utformningen planeras väl och byggnaden i sig själv kan med fördel utgöra ett bullerskydd för gården.

Om bulleråtgärder behövs för att uppnå gällande riktvärden ska platsens förutsättningar styra vilken typ av åtgärd som är lämplig. Gestaltningen av bulleråtgärderna ska även utformas så att tryggheten för området inte blir avsevärt sämre. Eventuella bullerskydd bör där det är lämpligt förses med glaspartier för att både få insyn och en koppling till omgivningen.

Vid bulleråtgärder för befintliga kommunala fastigheter och lokaler såsom skol- och förskolegårdar samt äldreboenden m.fl. ska kommunens Plan för åtgärder av buller 2024-2028 tillämpas.

Luftkvalitet – ventilation

Riktvärden för utomhusluft finns i Luftkvalitetsförordningen (2010:477). Utöver de riktvärden som anges finns nationella miljömål som definierar vilken miljö den svenska politiken ska styra mot. Gällande riktvärden enligt luftkvalitetsförordningen ska tillämpas men kommunens ambitionsnivå är dock att arbeta mot miljömålen.

Riktvärden för inomhusluft finns i Folkhälsomyndighetens allmänna råd om ventilation (FoHMFS 2014:18). Utöver de allmänna råden ska kommunen fortsätta att tillämpa Naturvårdsverket miljömål ”Friskluft” gällande partikelfiltrering samt kommunens tekniska anvisningar för VVS installationer.

Luftkonditionering ska installeras i särskilt boende för äldre, grupp- och servicebostäder och i en förskola per sammanslagningsområde. Vid nybyggnation av förskola ska tilluften kylas vilket innebär att alla rum ha luftkonditionering.

Kapacitet

Vid planering av nya lokaler för kommunal verksamhet bör det planeras för en reservkapacitet i lokalerna om det enligt utbyggnadsplanen finns en tillväxtökning i det aktuella området inom de kommande 15 åren. Avseende kommunala lokaler som har en större del av kommunen som upptagningsområde ska en bedömning från fall till fall göras om de ska planeras för reservkapacitet.

Gällande tillagnings och mottagningskök gäller att tillagningskök med kapacitet som förser ett större kringområde ska vara utgångspunkten. Utbyggnadsplanens utpekade behov för de kommande 15 åren i upptagningsområdet ska anses vara normgivande för dimensioneringen av tillagningsköken.

Klimatanpassning

All ny- om- och tillbyggnation ska anpassas till nuvarande och framtida klimatförändringar i enlighet med kommunens översiktsplan Framtidsplan 2050 och Plan för klimatanpassning.

Klimatanpassningsåtgärder ska dimensioneras minst för beräknade klimatförändringar till år 2100, med havsnivå vid extremväder, beräknat högsta flöde och hundraårsregn. För att säkra översvämning vid skyfall för de fastigheter som inte är påverkade av havet eller vattendrag behöver en höjdsättning på 20 cm utföras där marken sluttar från fastigheten.

Klimatanpassningsåtgärder ska vara multifunktionella och tillföra ett mervärde. Naturen ska användas vid klimatanpassningsåtgärder där det är möjligt för att stärka ekosystemtjänster som dämpar klimatförändringarna. Där det är möjligt ska blå-gröna lösningar väljas som ger mervärden för biologisk mångfald, rekreation och upplevelsevärden.

Vid bedömning av vilka klimatanpassningsåtgärder som behöver vidtas vid om- och tillbyggnad kan vissa byggnader komma att fasas ut tidigare. Detta då klimatanpassningsåtgärderna för att

behålla bygganden inte är ekonomiskt försvarbara utifrån byggnadens livslängd.

Grönska som ger värmedämpning, skugga och skyddar mot ultraviolett strålning ska prioriteras i utemiljöerna vid kommunens verksamheter tex. vid planering av utemiljöer för förskolor ska växtlighet och spännande lekställen i skuggan eftersträvas.

Om möjligt ska befintlig grönska på platsen bevaras och om det saknas eller ej hunnit växa upp bör utemiljön kompletteras med solsegel eller dylikt.

Robusthet och resiliens

Vid planering av lokaler för samhällsviktig verksamhet är det väsentligt att bedöma behovet av att lokalerna är robusta och resilienta. Med robusthet och resiliens avses här samhällets förmåga att stå emot klara av, och kunna återgå efter svåra påfrestningar eller avbrott.

Vilken typ av verksamhet som anses samhällsviktig framgår i risk- och sårbarhetsanalys för Halmstads kommun samt kommunfullmäktiges riktlinje inklusive plan för krisberedskap i Halmstads kommun.

Nivån på robusthet och resiliens skiljer sig även åt beroende på verksamhet, hur lång avbrottstid som är acceptabel samt geografisk placering. Generellt ska dock hänsyn tas vid planering utifrån påverkan av verksamheten vid bortfall av dess kritiska beroenden vilket framgår av ovan nämnda risk- och sårbarhetsanalys samt förvaltningar och bolags egna analysunderlag.

Av central vikt är att bedöma verksamheten utifrån (i) Energiförsörjning (el, värme, kyla) (ii) livsmedelsförsörjning (mat, vatten) (iii) befolkningsskydd (VMA, skyddade utrymmen, trygghetspunkter, lager- och förvaringsutrymmen) (iv) elektroniska kommunikationer (internet, fast- och mobiltelefoni).

Exempel på samhällsviktiga verksamheter där vi redan idag vet att det är väsentligt att perspektiven beaktas är inom kommunal hälso- och sjukvård (äldreboenden, gruppboheter), barnomsorg (förskola och grundskola) samt tillagningskök.

Robust och resilient lokalförsörjning kräver också i vissa fall ett mer allomfattande perspektiv utifrån samhällets behov än enbart själva koncernens behov. Våra lokaler ska vid större händelser även kunna ombesörja stöd för våra invånare och de som vistas i kommunen i den mån de inte klarar sig själva. Exempelvis genom att tillse att vissa lokaler kan fungera som trygghetspunkter, skyddsrum eller skyddade utrymmen.

Säkerhets- och trygghetsenheten vid kommunledningsförvaltningen har det övergripande ansvaret för att leda, samordna och följa upp koncernens säkerhetsarbete och kan fungera som part för dialog inom området vid planering av lokaler. Säkerhets- och trygghetsenheten kan även bistå i frågorna utifrån ett bredare samhällsperspektiv då det även är väsentligt att aspekter som inte ägs av en förvaltning eller ett bolag ändå omhändertas.

Gestaltad livsmiljö

God arkitektur och konstnärlig gestaltning är en viktig del av arbetet med gestaltad livsmiljö som bidrar till att skapa ett hållbart samhälle. För gestaltad livsmiljö ska enprocentregeln användas vilket är en finansieringsprincip som innebär att cirka en procent av investeringsbudget avsätts

för konstnärlig gestaltning, arkitektur etcetera vid ny-, om- och tillbyggnad. Arbetet med enprocentregeln ska komma in tidigt i projekten för att skapa en helhetssyn och för att kunna prioritera/fördela medlen på ett hållbart sätt i både befintlig miljö, i större samhällsbyggnadsprojekt såväl som när en nybyggnation uppförs.

Flexibilitet, effektivitet och långsiktighet

Flexibilitet ska prioriteras vid ny-, om- och tillbyggnader både vad gäller lokaler och utemiljö. Detta för att underlätta vid förändrad verksamhet. Genom flexibilitet skapas en möjlighet till enkel konvertering. Vid ombyggnation och när nya lokaler planeras och produceras ska även hänsyn tas till långsiktig hållbarhet och yt-effektivitet. Investeringar i lokalbeståndet ska endast göras om verksamheten har ett långsiktigt lokalbehov. En nyinvestering ska leda till kvalitetsförbättringar i verksamheten och/eller att verksamhetens och kommunens totala kostnader minskar.

All ny-, om- och tillbyggnation av kommunala lokaler ska ske i enlighet med kommunens projekteringsanvisningar. Vid byggnation ska kommunen öka återbruk och minska avfallsmängder i enlighet med kommunens avfallsplan samt Plan för energi- och klimat. Vad gäller avfallsutrymmen i kommunens lokaler vid nybyggnation ska Rutin för dimensionering av avfallsutrymmen vid nybyggnation i kommunens verksamheter tillämpas.

Material

Utifrån kommunens projekteringsanvisningar ska kommunen bygga sunda hus. För alla kommunens nya lokaler och större om- eller tillbyggnationer av befintliga lokaler ska därmed giftfria material väljas och fokus ska vara på att skapa giftfria miljöer. Detta i enighet med gällande svenska standarder och normer inom området.

Dagvatten

Dagvattenhantering för kommunala verksamheter ska ske i enlighet med riktlinjer för hållbar dagvattenhantering.

Kulturhistoriska byggnader

Om kommunen äger byggnader som har ett kulturhistoriskt värde ska en extra budget för drift och underhåll för att vårda byggnaderna avsättas.

Tillgänglighet

Den offentliga och kommersiella servicen ska vara tillgänglig för alla. Detta innebär att alla ny-, om- och tillbyggnationer av kommunala lokaler ska utgå ifrån kommunens projekteringsanvisningar samt uppfylla tillgänglighetskraven i Plan- och bygglagen.

Ärende BUN-2023/00972

Beslutsinstans: Barn- och ungdomsnämnden
Ärendets ursprung: Barn- och ungdomsförvaltningen

Uppsägning av hyreskontraktet för paviljonger vid Söndrumsskolan

Barn- och ungdomsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att säga upp hyreskontraktet för paviljongerna vid Söndrumsskolan med sista hyresdatum 15 augusti 2024.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och ungdomsnämnden har att fatta beslut om uppsägning av hyreskontraktet för paviljongerna vid Söndrumsskolan.

Barn- och ungdomsnämnden hyr tillfälliga paviljonger vid Söndrumsskolan. Med anledning av Ranagårdsskolans färdigställande flyttar klasser över till Ranagårdsskolan. Det finns inte längre behov av paviljongerna för löpande verksamhet och hyreskontraktet gentemot teknik- och fastighetsnämnden bör därför sägas upp.

Vid evakuering till följd av ny-, till- eller ombyggnation står teknik- och fastighetsnämnden för hyran för evakueringslokalerna. Teknik- och fastighetsnämnden bör därför säkerställa att paviljongerna inte behövs för evakuering i myndighetsprojektet innan de sägs upp gentemot paviljongleverantören. Till dess bör teknik- och fastighetsnämnden överväga att behålla paviljongerna i sin regi.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av planeringsavdelningen.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Barn- och ungdomsnämnden hyr tillfälliga paviljonger vid Söndrumsskolan. Med anledning av Ranagårdsskolans färdigställande flyttar klasser över till Ranagårdsskolan. Det finns inte längre behov av paviljongerna för löpande verksamhet och hyreskontraktet bör därför sägas upp.

Analys

Analys av förslaget

I avvaktan på Ranagårdsskolans färdigställande placerades tillfälliga paviljonger vid Söndrumsskolan. Samtidigt har Jutarumsskolan och Bäckagårdsskolan anpassat sin organisation och tagit emot ett elevantal som är högre än vad den långsiktiga planen avser. Med anledning av att Ranagårdsskolan nu färdigställs kan de återgå till den planerade organisationen för årskurs F-3. De klasser vid

Tjänsteskrivelse

Barn- och ungdomsförvaltningen
2023-11-23
BUN-2023/00972

Söndrumsskolan som är designerade för Ranagårdsskolan flyttar inför hösten 2024 över till den nybyggda skolan.

Avtalstiden för paviljongerna förlängs med sex månader löpande. Barn- och ungdomsnämnden har en uppsägningstid på sju månader. Vid beslut om uppsägning är sista hyresdatum 2024-08-15.

Förberedelser pågår inför det stundande myndighetsprojektet, där det ska säkerställas att kommunens lokaler lever upp till dagens myndighetskrav. Vid eventuell evakuering till följd av ombyggnation ansvarar teknik- och fastighetsnämnden för lokal och hyreskostnad för evakueringslösningen, medan barn- och ungdomsnämnden står för ordinarie hyra. Detta följer av nuvarande Anvisningar för internhyra punkt 2.2.1 Nedsättning av hyran (dat 2012-12-06). Teknik- och fastighetsnämnden bör därför överväga att behålla hyreskontraktet för paviljongerna gentemot paviljongleverantör till dess att Söndrumsskolan renoverats inom ramen för myndighetsprojektet, alternativt att det säkerställts att evakuering inte kommer att vara nödvändig.

Hållbarhetsanalys

Eleverna som flyttar till Ranagård kommer att fortsätta sin skolgång där under hela sin grundskoletid. Det kommer inte att saknas elevplatser i Söndrumsområdet. De berörda skolorna är sedan länge medvetna om den stundande organisationsförändringen och planerar efter lokalförändringarna.

Ärendets beslutsgång

Barn- och ungdomsnämnden

Beslutsunderlag

1. -

Information om beslutet

Teknik- och fastighetsnämnden

För barn- och ungdomsförvaltningen

Dennis Hjelmström, förvaltningschef
Stefan Agmarken, avdelningschef planeringsavdelningen
Pontus Vistrand, handläggare, planeringsutvecklare

Ärende BUN-2023/01123

Beslutsinstans: Barn- och ungdomsnämnden
Ärendets ursprung: Barn- och ungdomsförvaltningen

Underlag till Lokalförsörjningsplan 2025

Barn- och ungdomsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att godkänna *Lokalinvesteringsbehov i relation till demografiska förändringar* och överlämna detta till teknik- och fastighetsnämnden samt kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och ungdomsnämnden fattade 2023-11-22, § 128 beslut om lokalinvesteringsbehov för perioden 2025–2035. Nämnden har nu att komplettera sitt inlämnade behov med en redovisning av de demografiska förändringarna i relation till det inlämnade lokalinvesteringsbehovet.

Det är första gången barn- och ungdomsnämnden lämnar in en redovisning av de demografiska förändringarna. Det är en förstärkning av arbetet med anledning av kommunrevisionens granskning av lokalförsörjning som presenterades i februari 2023.

Halmstad växer och antalet barn och elever förväntas fortsätta öka framgent. Barn- och ungdomsnämndens inlämnade lokalbehov för 2020-talet följer befolkningsutveckling, ersättning av paviljonger och avveckling av lokaler på grund av teknisk status eller dålig arbetsmiljö. Inlämnade behov för 2030-talet förefaller vara i överkant, och kommer med anledning av det följas upp löpande och justeras beroende på bostadsförsörjningen och utbyggnadstakten. Blir ett stort bostadsområde förskjutet i tid kommer även offentlig service i form av skola att förskjutas. Den första befolkningsprognosen som bygger på Utbyggnadsplanen inkom 2023-11-17. Analys av nya prognoser kan komma att påverka dimensionering av antalet elevplatser och när i tid för-/grundskolor behöver färdigställas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av planeringsavdelningen.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Barn- och ungdomsnämnden och övriga kommunala nämnder och bolag lämnar årligen in behov av lokalinvesteringar till teknik- och fastighetsnämnden. Årets inlämnade behov ligger till grund till lokalförsörjningsplan 2025 samt Mål och budget 2026–2030. Barn- och ungdomsnämnden fattade beslut i frågan 2023-11-22, § 128.

Kommunrevisionen presenterade i februari 2023 Granskning av lokalförsörjning. Syftet var att granska att kommunen har ändamålsenliga processer med tillräckliga beslutsunderlag för att säkerställa

kommunens behov av lokalförsörjning. Kommunrevisionens rapport visar att det återstår arbete för att få lokalförsörjningsprocessen att fungera tillfredsställande i kommunen.

Barn- och ungdomsnämnden framförde i sitt yttrande till kommunrevisionen 2023-04-26, § 49 att nämnden inför kommande investeringsäskanden kommer att redovisa demografiska förändringar med konsekvensanalys för utebliven investering. En kortare konsekvensanalys för utebliven investering respektive försening av investering gjordes i samband med inlämnande av lokalbehov. Det kvarstår för nämnden att redovisa demografiska förändringar. Punkten hanteras separat med anledning av att den kommunala befolkningsprognosen inkom först 2023-11-17.

Barn- och ungdomsnämnden har att redovisa de demografiska förändringarna för kommunen.

Analys

Analys av förslaget

Halmstads kommun växer och förväntas fortsätta växa. I den kommunala planeringen tas höjd för att Halmstad ska ha 150 000 invånare år 2050. De behov av lokalinvesteringar som barn- och ungdomsnämnden fattade beslut om på sitt novembersammanträde sträcker sig fram till 2035 - likt lokalförsörjningsplanen. Den kommunala befolkningsprognosen som inkom i november 2023 sträcker sig fram till 2050. Det ger för första gången en indikation på längre sikt på delområdesnivå.

Det kommer att ske en liten minskning av barn i förskoleålder kommande år. Befolkningsprognosen påvisar att barnantalet därefter förväntas öka med 600 barn fram till 2035, och ytterligare 600 barn fram till 2050. För grundskolans del förväntas en kraftig ökning av antalet elever fram till 2025. Därefter en måttlig ökning fram till 2030, för att sedan ta fart igen.

Det lokalbehov barn- och ungdomsnämnden har lämnat in stämmer väl med prognos under 2020-talet. Behov som ligger bortom 2030 ska ses som en planeringsinriktning. Dessa kommer följas upp och justeras efter bostadsförsörjningen och utbyggnadstakten. Blir ett stort bostadsområde förskjutet i tid kommer även offentlig service i form av skola att förskjutas.

Hållbarhetsanalys

Barn- och ungdomsnämndens inlämnade behov grundar sig på befolkningsprognosen och därmed Översiktsplan 2050, Utbyggnadsplanen och Bostadsförsörjningsplanen. Nämndens beslut är i linje med översiktsplanens ambitioner och de fyra visionsberättelserna i Framtidsbild 2050. Den ekonomiska hållbarheten bejakas i framarbetandet av lokalbehov och balanserar behovet av ändamålsenliga lokaler med att arbeta lokaleffektivt. Ytterst säkerställs den ekonomiska hållbarheten av kommunfullmäktige i beslut om mål och budget. I nästa led behöver kommunens lokalförsörjningsplan fortsätta arbetet med att bidra till social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Ärendets beslutsgång

Barn- och ungdomsnämnden

Beslutsunderlag

1. Lokalinvesteringsbehov i relation till demografiska förändringar

Information om beslutet

Kommunstyrelsen, teknik- och fastighetsnämnden

För barn- och ungdomsförvaltningen

Dennis Hjelmström, förvaltningschef

Stefan Agmarken, avdelningschef

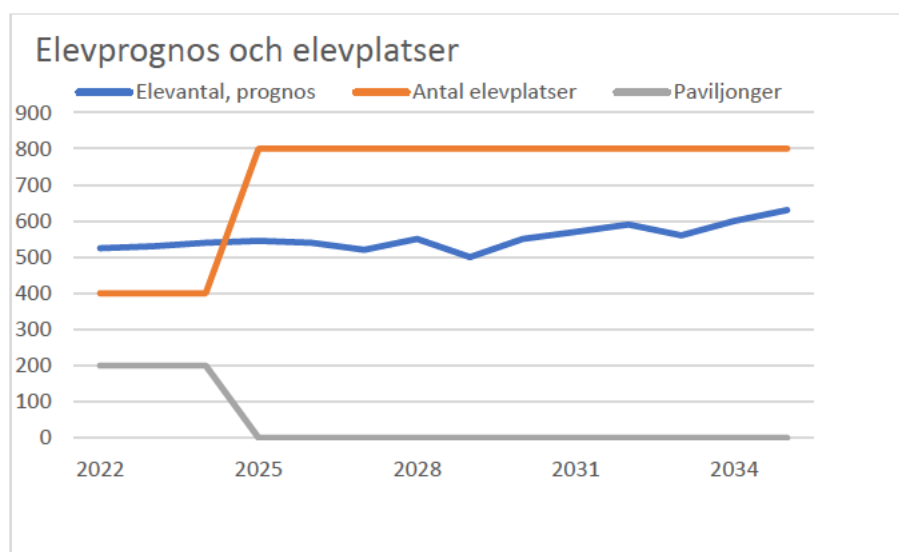
Bajram Amzovic, Julia Sorling, Pontus Vistrand, handläggare, planeringsutvecklare

Lokalinvesteringsbehov i relation till demografiska förändringar

Barn- och ungdomsnämnden har tagit beslut om lokalinvesteringsbehov för perioden 2025–2035 (BUN 2023-11-22, § 128). Av beslutet framgår även kortfattad beskrivning av konsekvenser vid försening och utebliven investering. Med anledning av att den kommunala befolkningsprognosen inkom 2023-11-17, önskar nämnden komplettera sitt beslut med en koppling till förändringar i befolkningsunderlaget.

Grundskola

Antalet elever i grundskoleålder ökar fram till 2035 med drygt 700 för att sedan öka kraftigare perioden 2035 – 2050 med ytterligare cirka 2000 elever. Inlämnat lokalbehov motsvarar totalt efter avveckling av paviljonger cirka 3000 elevplatser. Det som ska tas i beaktande är att stor del av inlämnat behov finns på 2030-talet vilket kommer följas upp löpande och justeras beroende på bostadsförsörjningen och utbyggnadstakten. Blir ett stort bostadsområde förskjutet i tid kommer även offentlig service i form av skola att förskjutas. Det som kan konstateras är att inlämnat behov kan komma att vara något stort i en del områden till en början när de nya skolorna väl står på plats. Ett exempel på detta är Söderskolan i centrala Halmstad som initialt kommer tillföra fler elevplatser än behovet i området. Även i tätorter så som Simlångsdalen kommer detta vara aktuellt då det initialt blir fler platser än behov när skolan står färdig. Det är naturligt att en skola behöver växa i elevantal i takt med befolkningsökningen vilket sker successivt under flera år. Arbete sker löpande med elevströmmar och elevplatser för att skapa förutsägbarhet och så goda organisatoriska förutsättningar som möjligt. Den extra kapaciteten kan vara en tillgång i det kommande myndighetsprojektet som kommer se över att våra kommunala grundskolor lever upp till dagens myndighetskrav. Handlingsplan och tidsplan för detta kommer att arbetas fram förvaltningsövergripande under kommande år.

Figur 1. Schematisk bild över befolkningsprognos och antalet elevplatser i en tätort när en ny skola färdigställs och paviljonger avvecklas.

Förskola

Till följd av låga födseltal kommer antalet barn i förskoleålder att minska kommande år. Enligt prognos är det en tillfällig minskning. Antalet barn ökar därefter, enligt prognos från 2027. Antalet barn i förskoleålder förväntas öka med cirka 600 barn fram till 2035 (jämfört med idag) och sedan ytterligare 600 barn mellan 2035 – 2050. Inlämnat behov innehåller lokalinvesteringar som, efter avveckling av tillfälliga lokaler och lokaler med sämre arbetsmiljö, motsvarar drygt 900 platser. Ungefär hälften av dessa bedöms stå klara innan 2030. Behovet efter 2030 följs upp löpande och kan komma att justeras beroende på bostadsförsörjningen och utbyggnadstakten. Eftersom inlämnat lokalbehov sträcker sig fram till 2035 kommer det enligt prognos därefter behövas fler platser för att möta behovet fram till 2050.

Befolkningsprognos

Eftersom Halmstads kommun har en beredskap för 150 000 invånare år 2050 behöver mark och placering för nya skolor och förskolor säkerställas. Detta görs i utbyggnadsplanen. Befolkningsprognosen har som antagande att 70 % av alla bostäder färdigställs mellan åren 2026 – 2050. Kommunledningsförvaltningen bör utveckla detta resonemang ytterligare. Exempelvis kan det behöva säkerställas om det ska vara olika procentsatser i olika områden. Antagandet om 70 % gäller på kommunnivå, och kommer i enskilda kommundelar vara högre eller lägre. Det är en anledning till att behovet av nya förskolor och skolor inte kan vara allt för snävt på behovet som motsvarar befolkningsprognosen. Behov som ligger i den bortre tidshorisonten ska ses som en planeringsinriktning och faller sig naturligt att behöva justeras efter hand som kommunala byggplaner förverkligas eller avskrivs och därefter införlivas i prognos.

	Befolkning	Prognos					
	<i>2022-12-31</i>	<i>2025</i>	<i>2030</i>	<i>2035</i>	<i>2040</i>	<i>2045</i>	<i>2050</i>
Barn 1–5 år	5 993	5 670	6 043	6 596	6 851	7 058	7 223
Jfr 2022		-323	+50	+603	+858	+1 065	+1 230
Elever 6–15 år	12 549	12 940	12 973	13 272	14 070	14 785	15 220
Jfr 2022		+391	+424	+723	+1 521	+2 236	+2 671

Figur 2. Den kommunala befolkningsprognosen 2023-11-17. Utfall folkbokförda 31 dec 2022 samt prognos för åren 2025–2050.

Ärende BUN-2023/01122

Beslutsinstans: Barn- och ungdomsnämnden
Ärendets ursprung: Barn- och ungdomsförvaltningen

Regelbunden tillsyn vid den fristående förskolan Hästen - 2023

Barn- och ungdomsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar om anmärkning och föreläggande, enligt 26 kap 10-11 §§ skollagen, för huvudmannen för Hästens förskola enligt bilagt tillsynsprotokoll.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och ungdomsförvaltningen har genomfört regelbunden tillsyn vid den fristående förskolan Hästen belägen i Trönninge. Förskolan drivs av föräldrakooperativet förskolan Hästen.

Vid tillsynen framkom bland annat följande. Det är en förskola som drivs av en engagerad styrelse, rektor och medarbetare. Barnen erbjuds en trygg miljö och ett varierat lärande.

Brister som har uppmärksammats på förskolan rör det systematiska kvalitetsarbetet, styrelsens introduktion mm bristerna föranleder anmärkning och förelägganden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av tjänstepersoner från barn- och ungdomsförvaltningen som har besökt verksamheten vid två tillfällen och även tagit del av inskickad dokumentation. Ekonomiavdelningen har granskat årsredovisningen.

Ärendet har informerats om i barn- och ungdomsförvaltningens samverkansgrupp.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt skollagens 26 kap. 4 § (2010:800) har en kommun tillsyn över fristående förskola och pedagogisk omsorg i de fall kommunen har godkänt dem och beviljat kommunalt bidrag.

Syftet med tillsynen är att genom en självständig granskning kontrollera att en verksamhet uppfyller kraven i lagar och andra föreskrifter. Om tillsynsmyndigheten upptäcker brister vid tillsynen ska myndigheten fatta beslut om åtgärder som kan behövas för att huvudmannen ska rätta till felen som upptäckts vid granskningen. Ett annat syfte för tillsynen är att arbeta förebyggande genom att ge råd och vägledning utifrån de regler som styr verksamheten så att huvudmannen själv kan upptäcka och rätta till eventuella fel och brister. Barn- och ungdomsförvaltningen ansvarar för att granskning och tillsyn genomförs.

Efter varje tillsyn sammanställs en rapport som innefattar tillsynsmyndighetens bedömning av hur förskolan uppfyller de krav som ställs på verksamheten utifrån gällande lagstiftning, läroplan och kommunala beslut. Rapporten skickas till huvudman för fristående verksamhet för sakgranskning. Förvaltningen färdigställer därefter rapporten och föredrar ärendet hos Barn- och ungdomsnämnden. I rapporten ska det framgå förslag på åtgärder med tidsram och förslag till bedömning enligt sanktions-trappan. Nämnden fattar därefter beslut i ärendet.

Regelbunden tillsyn har genomförts vid Hästens förskola. Förskolan är belägen i Trönninge och startades 1989. Huvudmannen för förskolan är Föräldrakooperativet förskolan Hästen. Förskolan har vid tillsynen 11 barn inskrivna och har tillstånd för 18 barn i åldern 1-5 år.

Vid tillsynen har förvaltningen tagit del av i sammanhanget relevanta dokument, samtalat med en representant för huvudman, rektor, förskollärare och barnskötare samt granskat lokaler och material.

Inför tillsynen har begärda handlingar inkommit i föreskriven tid. Viss komplettering av inskickat material har begärts in och inkommit.

Analys

Analys av förslaget

Förskolan är belägen i en villa i Trönninge och lokalen bedöms som något trång men ljus och utifrån storleken ändamålsenlig. Det finns tillgång till en utemiljö som är ganska liten men varierad och utanför grinden finns en öppen grönyta. Förskolan använder sig även av lånade el-cyklar för att ta sig runt till stan, stadsbondgården och till stranden mm.

För närvarande är enbart 11 barn på förskolan och bemanningen har därför anpassats efter barnantalet. I januari ska ytterligare 3 barn skolas in på förskolan. Utifrån det låga barnantalet har ekonomin på förskolan varit ansträngd en tid. På förskolan arbetar två förskollärare och en barnskötare. Rektor arbetar 25% som rektor och 75 % som förskollärare i barngrupp. Förskollärartätheten är god och bemanningen är god.

Förskolan drivs som ett föräldrakooperativ. Styrelsen har kompetens inom skolfrågor, ekonomi, personalfrågor och arbetsmiljö. Av intervjuer vid tillsynen framgick att det sker en överlämning av uppgifterna som handhas av enskilda ledamöter och dess ansvar. Det saknas dock en plan för hur nya styrelseledamöter ska introduceras gällande huvudmannaskapet och skollagens krav. Det saknas vidare en tydlighet kopplat till vilken budget som rektor befogar över så att den kan fatta beslut utifrån sitt uppdrag, exempelvis fatta beslut om införskaffande av pedagogiskt material och löpande kompetensutveckling. Rektor har tillgång till ett bankkort och kan göra diverse inköp men det är inte tydligt vilka medel som står till förfogande.

Brister som framkommit i tillsynen rör även enhetens systematiska kvalitetsarbete som behöver utvecklas. Personalen kan skickligt beskriva hur de använder sig av läroplanen i sin planering av undervisningen. Förskolan målsätter, planerar och följer upp det tematiska arbetet regelbundet och systematiskt. Det saknas däremot dokumenterade målsatta planeringar för vardagliga aktiviteter och rutiner som används för att styra undervisningen och att använda vid uppföljning och utvärdering. Därmed går det inte att se hur samtliga mål bildar underlag för undervisningen och att hela

undervisningen utvärderas systematiskt. Det leder i sin tur till att åtgärderna grundar sig i liten grad på en bedömning av måluppfyllelsen och en analys av denna.

Styrelsen behöver tydligare ta del av förskolans samlade bedömning av undervisningens måluppfyllelse. Den samlade bedömningen ska ge en nyanserad bild över förskolan styrkor och utvecklingsområden utifrån läroplanens samtliga mål, samt vilka åtgärder rektor prioriterat för det kommande utvecklingsarbetet. Syftet är att huvudmannen utifrån sitt huvudansvar i samtal med förskolan ska kunna följa och stödja arbetet mot de nationella målen.

Förskolans rektor är utsett till skolchef men har inte tillräcklig kunskap av vad detta innebär i praktiken. Rektorn är anmäld till att påbörja rektorsutbildningen i januari 2024 och förvaltningen förutsätter att rektor kommer att genomföra den obligatoriska utbildningen. Mot bakgrund av ovanstående föranleder denna brist endast en anmärkning.

Verksamheten har en anställd kock som serverar frukost, lunch och mellanmål.

Hållbarhetsanalys

Utifrån ekonomisk hållbarhet bedöms att ingen fördjupad hållbarhetsanalys behöver göras, detta mot bakgrund av att ärendet inte föranleder några ekonomiska bedömningar. Inte heller en fördjupad hållbarhetsanalys utifrån miljömässigt perspektiv bedöms behövas i ärendet då ärendet inte har någon ekologisk påverkan. Däremot ska en social hållbarhetsanalys göras kopplat till konsekvenser för barnen i verksamheten. Vid tillsynen har förvaltningens representanter ställt frågor till ett antal barn i verksamheten kopplat till deras trivsel och även observerat personalens bemötande av barnen. Barnen har inflytande i verksamheten och de blir lyssnade på. Utifrån tillsynsärendet har barnets bästa beaktats.

Ärendets beslutsgång

Barn- och ungdomsnämnden

Beslutsunderlag

1. Tillsynsprotokoll 2020
2. Tillsynsprotokoll 2023
3. Tjänsteskrivelse 2023-11-17

Information om beslutet

Föräldrakooperativet Hästen

Barn- och ungdomsförvaltningen

Dennis Hjelmström, förvaltningschef
Kent Roslund, handläggare, verksamhetsutvecklare
Maria Lundvall, handläggare, utredare

Ärende BUN-2023/00006

Beslutsinstans: Barn- och ungdomsnämnden
Ärendets ursprung: Barn- och ungdomsförvaltningen

Information december 2023

Barn- och ungdomsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Alexandra Almén, HR-chef, Emil Mårtensson, HR-strateg, Jessica Rubin, HR-utvecklare och Jill Johansson, HR-utvecklare, håller i fördjupningspass om kompetensförsörjning.

Antonia Berndtsson, samordnare, ger information om personuppgiftsincidenter och konsekvensbedömningar.

Fredrik Landelius, kvalitetschef, ger en sammanfattning och avrundning från föregående mål och styrgrupper.

Fredrik Landelius, kvalitetschef, ger information om det pågående arbetet med barn- och ungdomsförvaltningens utvecklingsplan 2024.

Maria Gellert, ekonomichef, Patrik Engström, verksamhetschef skola, Yvonne Nilsson, verksamhetschef skola och Leif Ljungberg, verksamhetschef förskola, ger information om budgetuppföljning.

Maria Gellert, ekonomichef, ger information samt uppföljning gällande höjning av måltidspriser.

Dennis Hjelmström, förvaltningschef, ger information om pågående processer.

Ärendets beslutsgång

Barn- och ungdomsnämnden

Beslutsunderlag

1. -

Barn- och ungdomsförvaltningen

Dennis Hjelmström, förvaltningschef
Lotta Liedman, handläggare, nämndsekreterare